PETRŽALSKÉ NOVINY®

19. 1. 2018 • ročník 23 • číslo 1 www.petrzalskenoviny.sk Dvojtýždenník • Zadarmo

Ako hlavé mesto opravuje podchody,

alebo kam sa podeli naše peniaze? Výhovorky typu: zlé počasie, nespoľahliví dodávatelia či nedostatok peňazí – neobstoja!

strana 11

Nesúďte bezdomovcov,

nie vždy poznáte ich príbeh. Ľudí by sme nemali hádzať do jedného vreca. A platí to aj pri bezdomovcoch.

strany 14 - 15

Varga a Beňuš s ďalšími oceneniami

V závere minulého roka boli ocenení dvaja úspešní petržalskí športovci.

strana 23

BSS

Spoľahlivý správca domov

www.vasabss.sk

(02) 210 28 544

Ak niečo spraviť môžeme - tak to spravme!

Už niekoľko rokov po sebe vykračujeme s Petržalskými novinami za vami koncom januára. Dvadsaťtri kríž-ikov, ktoré majú PN na pleciach, nás oprávňuje predpokladať, že cesta, ktorá je za nami, mala zmysel, že komunikačný most, čo sme spolu stavali, je spevnený stovkami príbehov ľudí a tisíckami informácií o živote na pravom brehu Dunaja. A každý január si želáme, aby sme si na tom pomyselnom moste boli nablízku a dokázali pomôcť Petržalke a jej obyvateľom.

Koncom vlaňajška sme požiadali čitateľov PN, nech nám napíšu, akú Petržalku by chceli mať. Čo im chýba, čo im robí radosť a čo by ju robilo ešte väčšou. Postrehy a názory čitateľov, ktoré nám prišli mailovou poštou, mali jednu spoločnú myšlienku: Petržalka už nie je len sídlisko a nútené prechodné bydlisko, ale domov, kde sa oplatí narodiť a žiť. Napriek tomu im všeličo chýba - a napodiv, nie sú to len miesta na parkovanie. Najčastejšie sa predstava budúcnosti spája s viacúčelovou športovou halou, resp. s priestorom, ktorý by charakterizovali šport, kultúra, oddych vo voľnom čase… Konkrétne sa k čitateľským návrhom vrátime podrobnejšie - aj s reakciou zodpovedných - v ďalších číslach PN. V tom dnešnom čísle prinášame na stranách 2 a 3 informácie, ktoré sú pre realizáciou akýchkoľvek predstáv veľmi podstatné - vraciame sa totiž k rozpočtu, ktorý na tento rok schválili poslanci na decembrovom rokovaní miestneho zastupiteľstva (stalo sa tak ešte pred uzávierkou posledného minuloročného čísla PN). Pozorný čitateľ tam nájde aj priority mestskej časti.

Je pred nami rok plný výziev, otázok, očakávaní a sľubov. Zaželajme si, aby sme ho prežili v zdraví a sile, vo viere, že ak niečo spraviť môžeme - tak to spraviť musíme. Len tak sa dostaneme k cieľu a prejdeme aj mostom, na ktorom sa časom dostávajú pod nohy trhliny a hrbole.

Gaba Belanová
foto: Matúš Bednarič

SME TU PRE VÁS UŽ 20 ROKOV

MOTOR PARTNER, s.r.o.

Panónska cesta 22, 851 04 Bratislava | Tel.: 02 6353 4444-5
E-mail: predaj@motorpartner.sk | www.motorpartner.sk

CRÉATIVE TECHNOLOGIE

CITROËN

NOVÝ SLOVENSKÝ CITROËN C3

Učiteľ, na ktorého sa nezabúda

Mestská časť Bratislava-Petržalka pri príležitosti osláv Dňa učiteľov bude aj v roku 2018 organizovať slávnostné stretnutie pedagogických zamestnancov základných a materských škôl v jej zriaďovateľskej pôsobnosti. Na slávnosti budú ocenení najúspešnejší pedagogickí a odborní zamestnanci základných a materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti. Súčasťou slávnosti bude aj ocenenie súčasných aj bývalých pedagógov v rámci kategórie Učiteľ, na ktorého sa nezabúda, ktorí sa svojím pedagogickým majstrovstvom, láskavým a citlivým prístupom stali pre svojich žiakov ich druhými rodičmi a často dokázali im aj ich rodičom pomôcť aj v zložitých a ťažkých životných situáciách.

Návrhy na ocenenie Učiteľ, na ktorého sa nezabúda, na bývalých aj súčasných pedagogických zamestnancov základných a materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Bratislava-Petržalka, môžu predkladať žiaci, absolventi škôl, zákonní zástupcovia, bývalí a súčasní kolegovia do **23. februára 2018** elektronicky na adresu **juraj.monsberger@petrzalka.sk**, alebo poštou na adresu Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Petržalka, Oddelenie školstva a športu, Kutlíkova 17, 852 12 Bratislava. Návrh musí obsahovať meno a priezvisko navrhovaného pedagóga vrátane kontaktov na neho (telefón, e-mail, adresa bydliska), škola, v ktorej pôsobil alebo pôsobí a zdôvodnenie na udelenie ocenenia.

Pri návrhoch je potrebné súčasne uviesť aj meno a priezvisko predkladateľa návrhu, vrátane základných kontaktov na neho (telefón, e-mail, adresa bydliska).

Veronika Redechová
vedúca OŠaŠ

Najviac peňazí pôjde na vzdelávanie

Vraciame sa k decembrovému zasadnutiu petržalských poslancov, ktorí schválili rozpočet na tento rok. Na čo teda pôjde najviac peňazí?

Petržalka bude tento rok hospodáriť s vyrovnaným rozpočtom vo výške takmer 36 miliónov eur. *„Tento rozpočet sa robil trochu ťažšie, lebo poslanci boli v tomto veľmi aktívni a dostali sme množstvo poslaneckých priorít oproti predchádzajúcim rokom,“* povedal starosta Vladimír Bajan. *„Tam, kde sme sa predtým stretávali s požiadavkami poslancov v rádovo desať až státisícoch, teraz to bolo v miliónoch. Pri prvom čítaní bol schodok v rozpočte cez sedem miliónov eur... Napriek tomu, že sa museli robiť veľké kompromisy, rozpočet na budúci rok je ambiciózny, dobrý, vyrovnaný a perspektívny,“* dodal starosta Petržalky.

Najviac peňazí, vyše 20 miliónov eur, pôjde do oblasti vzdelávania. Zahrnutá je v tom aj valorizácia platov pedagogických a odborných zamestnancov či náborový príspevok, ktorý zavádza mestská časť pre nových pracovníkov v škôlkach, od učiteľov cez vychovávateľov, upratovačky a kuchárky. Okrem toho Petržalka bude pokračovať v rekonštrukciách základných a materských škôl a pribudnúť by mala aj nová škôlka na Turnianskej ulici.

Oblasť životného prostredia, v ktorej sa plánujú budovať okrem iného aj kontajnerové stojiská či vybudovať v poradí už štvrtý oplotený výbeh pre psov, je podporená sumou takmer 2,4 milióna eur. Pre oblasť kultúry samospráva vyčlenila okolo 2,2 milióna eur a viac ako 1,6 milióna eur je určených na sociálnu pomoc a sociálne služby. Kapitola dopravy a komunikácií zhltne viac ako 1,5 milióna eur, na šport pôjde okolo 500 000 eur a na územný rozvoj okolo 111 000 eur.

Výhľad rozpočtu mestskej časti Petržalka na rok 2019 odhaduje príjmy a výdavky vo výške 35 644 323 eur a pre rok 2020 financie vo výške 36 313 305 eur.

Konkrétne priority

Hlavnou tohtoročnou prioritou je uviesť MŠ Vyšehradská do užívania, aby tam 1. septembra mohlo nastúpiť 150 škôlkarov.

Okrem toho bude Petržalka pokračovať s ďalšími rekonštrukciami komunikácií a terás.

Na Blagoevovej ulici by malo vyrásť ihrisko pre handikepované deti, čo nie je celkom bežný projekt v rámci celej Bratislavy. *„Teším sa, že poslanci schválili dotáciu na podporu detí a mládeže vo veku 5 - 23 rokov v oblasti kolektívnych alebo individuálnych športov. Mestská časť každoročne vyčlení pre účely poskytovania dotácií z rozpočtu 1 % z podielu na dani z príjmov fyzických osôb za predchádzajúci kalendárny rok,“* dodal Vladimír Bajan.

Okrem toho bude mestská časť spolupracovať s hlavným mestom pri oprave ciest, na ktoré mesto dostalo peniaze od vlády, a pri ostatných projektoch, ktoré bude hlavné mesto realizovať v Petržalke.

„Mojím tohtoročným snom je vybudovať cintorín pre domácich miláčikov, najmä pre psov,“ priznáva Vladimír Bajan. ***(sv)***

ilustračné foto: (tod)

Električka bude. V roku 2023. Vraj.

Začiatkom tohto roka bratislavský magistrát oznámil, že sa zameria prioritne na dokončenie Petržalskej radiály. Konkrétne druhej etapy električkovej trate Bosákova –Janíkov dvor. A zároveň dodal, že termín dokončenia je naplánovaný po novom na rok 2023.

K termínu začatia výstavby hovorkyňa magistrátu Zuzana Onufer povedala: *„O predpokladanom začiatku je ešte predčasné hovoriť, nakoľko do uvedeného procesu vstupuje viacero faktorov. V prvom rade je potrebné dopracovať ďalšie stupne projektovej dokumentácie (dokumentácia pre stavebné povolenie a dokumentácie na realizáciu stavby), vysúťažiť zhotoviteľa stavby a v neposlednom rade získať financovanie stavby cez OPII, tzn. podať žiadosť o nenávratný finančný príspevok z EU zdrojov prostredníctvom MDV SR. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené kroky, ktoré hlavné mesto vykonáva a plánuje realizovať, podliehajú všetky procesy dvojitej kontrole, t. j. kontrole objednávateľa (hlavné mesto SR Bratislava) a Riadiaceho orgánu OPII (Ministerstvo dopravy a výstavby SR).“*

Len pre presnosť pripomíname, že pôvodne sa mala výstavba II. etapy začať v tomto roku a skončiť v roku 2020. Druhá etapa má menej ako 4 km, teda ak magistrát začne s výstavbou v budúcom roku, vychádza to, že za rok postaví kilometer trate. V 21. storočí. Neuveriteľné.

Podľa vyjadrení hovorkyne v súčasnom období prebieha proces správoplatnenia Záverečného stanoviská EIA (posúdenie stavby z hľadiska vplyvu na životné prostredie). Potom budú závery zo stanoviska EIA zapracované do dokumentácie pre územné rozhodnutie, ktoré predložia na schválenie hlavnému mestu. Súčasne v uvedenom období hlavné mesto predloží na Ministerstvo dopravy a výstavby SR žiadosť o vykonanie štátnej expertízy, ktorú zo zákona zabezpečuje a spracováva MDV SR.

Následne hlavné mesto spustí prípravu žiadosti o vydanie územného rozhodnutia na príslušný stavebný úrad MČ Petržalka v zmysle stavebného zákona.

Na záver zopakovala, že ide o prioritný projekt hlavného mesta, venujú mu maximálnu pozornosť a veria v úspešnú realizáciu stavby do konca roka 2023. Čo dodať.

(medi)

Petržalka podporuje aj šport

V decembri schválili petržalskí poslanci VZN o poskytovaní dotácií pre veľké kluby v oblasti športu. Popri ňom v platnosti ostáva aj nariadenie o poskytovaní dotácií, ktoré sa týka kultúry, sociálnej oblasti, životného prostredia či športových aktivít menšieho rozsahu

Nový dotačný systém pre veľké športové kluby v Petržalke je reakciou na nápor žiadostí v oblasti športu. Bolo ich každoročne toľko, že na konci dňa nebol nikto zo žiadateľov spokojný so sumou, ktorá mu bola schválená. Bolo to spôsobené jednak obmedzeným dotačným rozpočtom, ale aj tým, že sa všetky športové subjekty bez ohľadu na veľkosť ich členskej základne, náročnosť ich odvetvia alebo výkonnosť uchádzali o rovnaký balík financií. Preto prišli poslanci s novým dotačným modelom pre športujúce deti a mládež pôsobiace vo veľkých športových kluboch. O prerozdelení dotácií bude rozhodovať vzorec a nie politici. Je to férový a transparentný model, ktorý pomôže viac ako 1 300 deťom.

Menšie športové kluby, ktoré nezapadnú do nového systému, sa stále budú môcť uchádzať o dotácie z pôvodného mechanizmu prideľovania dotácií. Nebudú už pritom musieť zápasiť o svoj balík dotácií s veľkými klubmi, ktoré im z neho doposiaľ brali značnú časť peňazí. V konečnom dôsledku teda môžu získať viac ako doteraz.

(sv)

Kľúčové podmienky a pravidlá poskytovania dotácií pre veľké športové kluby:

- členskú základňu žiadateľa tvorí minimálne 100 členov (pri kolektívnych športoch), resp. minimálne 50 členov (pri individuálnych športoch) vo veku 5-23 rokov zúčastnených v súťaži organizovanej pod príslušným národným zväzom
- minimálne 20% z tejto členskej základe musí mať trvalý pobyt v Petržalke
- dĺžka pôsobenia žiadateľa na území Mestskej časti Bratislava-Petržalka je minimálne 2 roky

viac informácií nájdete na stránke:
https://www.petrzalka.sk/samosprava/dotacie/

Posledný možný termín na podávanie žiadostí o dotáciu:
28. 2. 2018
Formulár žiadosti nájdete na stránke:
https://www.petrzalka.sk/tlaciva/

Kľúčové podmienky a pravidlá poskytovania dotácií pre ostatných žiadateľov:

- žiadať je možné na projekty v oblasti životného prostredia, kultúry, vzdelávania, športu (okrem veľkých klubov), sociálnej starostlivosti, občiansky a komunitný rozvoj,
- žiadateľom musí byť právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ so sídlom alebo pôsobnosťou na území Petržalky

viac informácií nájdete na stránke:
https://www.petrzalka.sk/samosprava/dotacie/

Posledný možný termín na podávanie žiadostí o dotáciu:
28. 2. 2018
Formulár žiadosti nájdete na stránke:
https://www.petrzalka.sk/tlaciva/

VEOLIA

Máte záujem pracovať pre stabilnú spoločnosť?

Skupina Veolia Energia hľadá do trvalého pracovného pomeru na čas neurčitý zamestnancov s nástupom IHNEĎ na pozíciu:

STROJNÍK

Popis práce:
- efektívna obsluha tepelno-energetických zariadení prevádzky (kotle, výmenníky, plynové energetické zariadenia, kogeneračné jednotky) v rozsahu svojich oprávnení za účelom dosahovania čo najvyššej hospodárnosti prevádzky;
- úzka spolupráca so všetkými pracovnými skupinami pri výrobe energetických médií;
- zodpovednosť za včasné nahlásenie zistených porúch na TEZ a rozvodoch;
- participácia na odstraňovaní havarijných stavov TEZ.

Pracovný režim:
- od 6:00 do 18:00 hod. (zmennosť: denná, nočná, 2 dni voľna).

Vzdelanie/kvalifikácia:
- VP skupiny B podmienkou;
- vyžaduje sa samostatnosť, zodpovednosť, chuť vzdelávať sa;
- výhodou je technické - elektrotechnické vzdelanie a kuričský preukaz triedy V., osvedčenia na obsluhu tlakových zariadení, na obsluhu plynových zariadení, § 21, 22, 23 elektrika (osvedčenia nie sú nevyhnutnou podmienkou).

Viac informácií o voľnej pracovnej pozícii môžete získať na:
www.veoliaenergia.sk, ludske.zdroje@veoliaenergia.sk
alebo na telefónnom čísle 0917 340 414.

SALESIANER MIETTEX s.r.o.

SALESIANER MIETTEX

Panónska cesta 3943 – Bratislava - **Petržalka**,
hľadá do svojej novej prevádzky práčovne
pracovníčky a pracovníkov do trvalého pracovného pomeru na pozíciu:

Šička
Požiadavka: Prax so šitím.

Pracovník práčovne
Práca je vhodná pre každého

Termín nástupu: ihneď
Kontaktná osoba: **Daniela Horínková**,
Tel.: +421 2 68 255 314, d.horinkova@salesianer.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY **nájdete nás aj na facebooku!**

Starosta MČ Bratislava-Petržalka Vladimír Bajan pozýva na

XVIII. Petržalský maškarný ples

02. februára 2018 o 19 h

účinkujú:
Starmania
Slovak tango, ľudová hudba Andreja Záhorca
CirKus-Kus, CreDance a DJ JoJo
moderuje:
Mahulena Bočanová

35 € vstupné a konzumné: prípitok, minerálka, 1. večera, 2. večera a dezert
vstupenka je zlosovateľná | predaj od 23.01.2018 od 14h v pokladni DK Zrkadlový háj

Inzercia

Riadkovú inzerciu prijímame osobne v redakcii PN.
0905 273 414 - Oľga
0905 273 416 - Vlaďa
Platba v hotovosti

■ **KÚPIME** byt v Petržalke, aj zadlžený. Tel.: 0917 708 319

■ **GLAZÚROVANIE VANÍ** Tel.: 0905 983 602

■ Spojená škola internátna Vlastenecké nám. 1, BA **PRIJME DO TPP** pomocnú silu do kuchyne. Tel: 02/62412998.

Vyhraj PODPÍSANÚ gitaru účinkujúcimi!

MICHAL DAVID
VAŠO PATEJDL
FRANTIŠEK NEDVĚD A TIE BREAK
PETER CMORÍK · PETR KOCMAN · MICHAELA TUČNÁ
TOMÁŠ LINKA · TUČŇÁCI · BEÁTA DUBASOVÁ

Naša súťaž

Chceli by ste byť aj vy na tomto koncerte?
Nie je to až taký problém! Stačí odpovedať na otázku:
Koľko kultúrnych stánkov spravuje MČ Petržalka?
Správnu odpoveď posielajte na
sutazimspn@gmail.com do 25.1. 2018
Zo správnych odpovedí vyžrebujeme piatich z vás, ktorí od nás dostanú po dve vstupenky.

REHABILITAČNÉ CVIČENIE DOMA
po chorobe, úraze, výmene kĺbu, cievnej príhode a pod.
Informácie a objednávanie tel. č.: 6224 5607
www.rehabilitaciadoma.sk

SŤAHOVANIE
Bytov, kancelárií, klavírov, odvoz starého nábytku na skládku
mob.: 0903 727 333, 0903 727 000
www.brunos.sk

www.DomacaRehabilitacia.sk
0903 246 167
už od 17€

Dňa 27. 1. 2018 sa dožíva svojich 60. narodenín naša milovaná

Mária Síkorová-rod. Herodeková

z Bratislavy-Petržalky.

Všetko najlepšie k tomuto významnému sviatku Ti chcú zablahoželať títo gratulanti: manžel Alexander, dcéry Diana a Mária s rodinou, babka Jojka, švagriná Nataša a švagrovci Jozef a Ivan s rodinami, kolektív Tvojich spolupracovníčok z MŠ Haanova 9, s ktorými si po desaťročia pomáhala vychovať stovky detí z tohto predškolského zariadenia, ďalej Ti ďakujú susedia z Gessayovej 11-13, kde si tiež obetavo plníš svoju prácu.
K pozdravu sa pripájajú Tvoje spolubývajúce Taká a Milá.
A čo ti ešte želať: pevné zdravie, veľa šťastia v Tvojom živote.

ŽIVIÓ, ŽIVIÓ, ŽIVIÓ NAŠA JEDINÁ MILOVANÁ!

BIELA LINKA
PODNETY, POSTREHY OTÁZKY
ohľadne zimnej pohotovosti v mestskej časti Bratislava-Petržalka Na stránke **www.mpvps.sk** nájdete aktuálnu mapu a podľa jednotlivých farebných označení zistíte, kto sa má postarať a je zodpovedný za zimnú údržbu jednotlivých chodníkov a komunikácií.

BM BYVANIE
STAVBY
PRESTAVBY
REKONŠTRUKCIE
0948 080835, meszaros@bmbyvanie.sk
0911 634718, bielik@bmbyvanie.sk

Chcete umožniť svojmu dieťaťu získať kvalitné gymnaziálne vzdelanie?
Gymnázium A. Einsteina, najstaršie gymnázium v Bratislave – Petržalke
otvára v školskom roku 2018/2019
- štvorročné štúdium pre žiakov 9. ročníka ZŠ
- päťročné bilingválne štúdium (slovensko-ruská sekcia) pre žiakov 8. a 9. ročníka ZŠ

INFORMÁCIE:
tel.: 02/6345 3193, 02/6345 1184
e-mail: gymnazium@einsteinova.sk
www.einsteinova.sk

STUDIO BELLANI
Hrobákova 7 (prízemie)

KADERNÍCTVO
Objednávky: Janka • 0903 191 885
Katka • 0905 156 765

KOZMETIKA NOVINKA!
3D mihalnice ..... 50 €
Permanentný make-up obočia ..... 90 €
Objednávky: Ľubka • 0907 556 758

Otvorené: pondelok - piatok 9.00 - 19.00 h, sobota 8.00 - 13.00 h, iba na objednávku

OPTIKA - Váš optik Peter Svrček
Osuského 44, Bratislava Petržalka
Otváracie hodiny: Po - Pi 10 -18,30 h. • So: 9,30 - 12,30 h.
PONÚKAME VÁM PRI PRÍLEŽITOSTI NÁŠHO 19. VÝROČIA
35 % ZĽAVU NA OKULIAROVÝ RÁM,
PRI ZHOTOVENÍ OKULIAROV PODĽA VAŠICH POŽIADAVIEK OD 39 €
MY SA O VÁS STARÁME

OK Clean SINCE 1995 www.okclean.sk
PRÁČOVŇA KOBERCOV
PROFESIONÁLNE ČISTENIE A PRANIE KOBERCOV
KOMPLETNÝ SERVIS A STAROSTLIVOSŤ O KOBERCE
ODVOZ - DOVOZ - ZDARMA
nad 6 m2 , pri nákupe nad 40 ,- Eur
TEL.: 0949 111 630
ZBERNÉ MIESTA : WWW.OKCLEAN.SK

NOVOOTVORENÁ ZUBNÁ AMBULANCIA
STROMOVÁ 16, KRAMÁRE
prijíma nových pacientov
bez bolesti a bez čakania
OŠETRUJEME AJ DETSKÝCH PACIENTOV
tel.: 0905 662 407
www.simkovicova.sk

Glosa

Štvrťstoročie seba samých

(fresky aj plesky)

Vzácne sa zhodli. „Hejslováci" a „janičiari". Veď sa tak kaviarensky, krčmovo, najmä však mediálne navzájom titulujú. A roky. Jedni ho chceli, druhí odmietali. Prví argumentovali, budeme konečne na svojom a žiť zo svojho (parafrázované časom a vývojom: cudzie nechceme, svoje si nedáme, potom už aj s diskrétnym privatizačným dodatkom - rozkradneme si to sami... čo sa aj dialo a stále deje), druhí oponovali, že nik sa nikoho na nič nepýtal, teda ľudu, nik nedal nikomu mandát, teda zasa ľud, na to, aby to spoločné niekto rozdelil. Ekonomicky rozvrátil (prognózované ako dôsledok, že jedna česká koruna za tri slovenské), najmä však, vzťahovo-ľudsky rozmlátil. Veď o tom, áno - nie, má rozhodnúť len a len ľud. Otázka je jednoduchá, ale zásadná. Má ešte, či už vôbec nemá dovtedajší 75-ročný spoločný štát Čechov a Slovákov (ČSFR) - existovať? Písal sa rok 1992...

Vzácne sa dnes naozaj jedni i druhí zhodli, aj keď sú v permanentnom, latentnom protivenstve. Také vynikajúce (ľudsky, ekonomicky, právne, individuálne i kolektívne) vzťahy medzi dvomi národmi ešte neboli. Že nie sme len susedia, Slovania, ale možno až teraz, ozaj bez pátosu a fráz - aj ako bratia. Až tak, že nik nám nie je v Európe bližší. Keď vypadnú naši z nejakej športovej súťaže, drukujeme druhým našim, teda im. Keď vypadnú oni, tak drukujú oni nám. Asi tak: my Jágrovi, oni Saganovi... Akáže čierna diera, akýže mafiánsky štát?

Sidónia a Sidonie

Médiá sú plné dvadsaťpäťky slovom, písmom, číslom k rozhodujúcemu dátumu 1. január 1993. Rozdelením jedného spoločného štátu na dva samostatné sa skrátila spoločná hranica medzi ČR a SR o 30 km na súčasných 252 km. Oba štáty si tak vzájomne vymenili 452 hektárov územia. Čo bolo niekde kľukaté, sa „napriamilo", čo patrilo obom štátom, sa kompenzovalo a patrí už len jednému. „Presunuli" sa hory, polia, potoky, záhrady, domy, chaty. Ba aj - ľudia.

Na Trenčiansku, pri Vlárskom priesmyku, z dvoch osád, moravskej Sidonie (súčasť mesta Brumov-Bylnice, okres Zlín) a slovenskej Sidónie (súčasť obce Horné Sŕnie), ktoré spájal aj rozdeľoval potok Vlárka (nad ním šesť mostov a šestnásť lavičiek) ako hranica dvoch štátov, už je len jedna osada. Sidonie. Moravská, resp. ČR. Hranice sa presunuli za niekdajšie slovenské domy, polia, priamo za plotom. Gazdovia hovorili dohodnutým územným pohybom, keď sa vymenilo jedno pole, roľa, les za iné pole, roľu, les - čarovanie. Slovenská Sidónia sa tak „vyčarovala" za osadu U Sabotů na moravsko-slovenskom pomedzí, ktorá neskôr premenovaná na osadu Šance, pripadla SR ako súčasť obce Vrbovce. Tušíte, nebolo to ani jednoduché, ani bez sĺz, ani bez ... domy sú z dreva, tehál, betónu, ocele. Ale ľudia? Z čohože naozaj sú, ak to vydržali a tam, kde vyrástli, žili, tam aj vytrvali... I keď sa zem pod nimi hýbala.

Dejatelia

Až s prekvapením som vnímal rodičov i starých rodičov, keď hovorili o štátnikoch v ich mladosti. Priam so zbožnosťou. Prvého čs. prezidenta nepomenovali inak ako „tatíček Masaryk" a o Štefánikovi sa hovorilo ako o „našom Milankovi". Hlinka bol pre nich národovec a - zbožný človek. Tak mali, tak nosili v sebe mať a stará mať „svoj" štát. Nijaká čierna diera, nijaký mafiánsky štát. Také hanobenie by neuniesli!

Veru, mali, a stále historicky aj súčasne to majú, a na Slovensku zvlášť, ťažké dejatelia (buditelia, zakladatelia, tvorcovia), ktorí mali čo do činenia s ľudom (slovenským, slovanským, staroslováckym, slavianským?) medzi Dunajom a Tatrami. Postaviť sa zaň, ochrániť a pozdvihnúť ho národne, svojprávne, vzdelanostne, konfesijne, štátoprávne a ekonomicky bolo pre každého z nich (a stále i je) osudové a - osudné. Aspoň ilustračne skokmi po staročiach. Nitrianske knieža a najstaršieho slovanského vládcu Pribinu ako „prvinu" vyhnali z hradu, Rastislava, druhé veľkomoravské knieža, za panovania ktorého prišla na Veľkú Moravu byzantská misia bratov Cyrila a Metoda a ktorí položili základy slovanského písomníctva, vlastní „veľkomoravené" zajali, vydali Frankom, tí ho uväznili a oslepili. Pána Váhu a Tatier, Matúša Čáka Trenčianskeho ako „slovenského národného veľmoža" (tak je vnímaný v romantizovanej reči štúrovcov), ktorý sa staval na odpor „dolným" Uhrom a bratríčkoval sa s Moravanmi, oživujúc tak niekdajšiu veľkomoravskú slovanskú vzájomnosť, chcel uhorský kráľ Karol Róbert I. z Anjou za toľkú opovážlivosť strestať a obrať o jeho, „Matúšovu zem", navyše, ak naňho nitriansky biskup ešte uvalil cirkevnú kliatbu. Kladivom na čarodejnice (na území dnešného Slovenska 150 až 250 obetí) sa končí stredovek a začína sa novovek. Pre našich dejateľov čudný a tragický. Ľudovít Štúr sa na poľovačke tragicky „postrelil", Andreja Hlinku zbavili výkonu kňazského povolania a uväznili, Milan Rastislav Štefánik neprežil haváriu lietadla na vajnorskom letisku. Jedného z organizátorov SNP a otca budúcej federácie Gustáva Husáka jeho „stranoverní" odsúdili na doživotie, symbol Pražskej jari 1968 Alexander Dubček záhadne havaroval na diaľnici do Prahy a jedného zo zakladateľov samostatného štátu SR s dátumom 1. január 1993 Vladimíra Mečiara, niekdajšieho trojnásobného premiéra, sa už nedočkavo richtujú strčiť jeho politickí a ľudskí protivníci (či skôr nenávistníci?!) do basy.

Zdá sa, že skončil čas dejateľov. Zasa sa kujú kladivá, a nielen na čarodejnice. Ako už v ozajstnej čiernej diere, v ozajstnom mafiánskom štáte. Vstali noví - trpaslíci...

Rudolf Gallo

Ulitu máme už 10 rokov

Je to neuveriteľné, ale Ulita pôsobí na sídlisku Kopčany už celých 10 rokov! Aj ten minulý bol mimoriadne bohatý na aktivity a zážitky. Tešíme sa, že sa podarilo zachovať všetky naše služby a rozbehnúť aj nové aktivity.

K našim klasickým projektom patrí predškolská príprava, v rámci ktorej sa pripravovali deti v predškolskom veku, alebo žiaci nultého ročníka, na nástup do školy. Predškolská príprava je dôležitá najmä pre tie deti, ktoré nenavštevujú materskú školu. Tu majú možnosť rozvinúť si jemnú aj hrubú motoriku, naučiť sa mnohé veci o svete, socializovať sa a zvykať si na pravidlá a určený harmonogram. Počas letných prázdnin sa deti mohli zúčastniť na intenzívnej 2-týždňovej predškolskej príprave. Minulý rok sa na nej zúčastnilo 10 detí.

Jeden z najmenej obľúbených predmetov pre deti je angličtina. U nás sa ju môžu učiť hravou formou aj prostredníctvom zahraničných dobrovoľníkov, s ktorými sa inak ako po anglicky nedohodnú. Angličtinu navštevovalo vyše 25 detí.

Dvakrát do týždňa môžu žiaci základných škôl navštevovať doučovanie. U nás na „doučku“ majú možnosť zažiť, že sa im niečo vydarí, ide sa v ich tempe a s individuálnym ohľadom na ich potreby, čo v školách pri takom počte detí, samozrejme, nie je možné. Veríme tomu, že by učiteľky nespoznávali vlastných žiakov, s akou radosťou sa vedia učiť!

Okrem doučovania deti navštevujú aj klubové aktivity, aby mohli svoj voľný čas využiť s kamarátmi v bezpečnom prostredí. Tu sa môžu hrať spoločenské hry, rozprávať sa, tí starší si môžu na počítačoch pohľadať brigády atď. Okrem voľných aktivít sme sa aj vďaka podpore Ministerstva kultúry SR zamerali na spoznávanie iných kultúr a zvyšovanie tolerancie detí voči inakosti. Napr. na jednom stretnutí rozprával náš zahraničný dobrovoľník o španielskej kultúre, o Kolumbii a o vlastnom živote. Na iných stretnutiach sa preberala slovenská či rómska kultúra. Zvyšovanie tolerancie detí k iným kultúram a odlišnosti je v týchto časoch téma viac aktuálna ako inokedy. Klubové aktivity sú rozdelené do skupín podľa veku (6 -10, 10 - 13 a 13 – 20-ročných). Práve skupina pre deti vo veku 6 až 10 rokov sa otvorila minulý rok a od minulého roka deti tiež môžu navštevovať aj dielničku, kde sa môžu učiť rôzne výtvarné techniky.

So štyrmi mladými ľuďmi sme sa vybrali na medzinárodnú výmenu mládeže na nádhernú Sicíliu, kde sme strávili krásne 2 týždne spolu so 60 rovesníkmi zo 7 rôznych krajín. Medzinárodné výmeny sú obrovskou motiváciou pre mladých ľudí pracovať na sebe či pre komunitu počas celého roka. Na výmene si môžu potom precvičovať angličtinu a naučiť sa veľa nového prostredníctvom neformálneho vzdelávania a zážitkov.

Okrem klubu sme sa stretávali s deťmi aj priamo na sídlisku. Deti si mohli požičať športové potreby a hry na trávenie voľného času a veľa sme sa rozprávali napr. aj o problémoch sídliska, či o veciach, ktoré by sa mali zmeniť. Jednou z potrieb bolo osadenie lavičiek, kde by si hlavne rodičia mohli sadnúť, kým strážia svoje deti, ktoré sa hrajú na čerstvom vzduchu. Vďaka pomoci mestskej časti Petržalka sa podarilo osadiť 4 lavičky a 3 smetné koše. Mladým ľuďom na sídlisku chýbal priestor, kde by si mohli zacvičiť a stretávať sa pri športe. Vďaka finančnej podpore Rady vlády SR pre prevenciu kriminality spoločne s miestnymi mladými ľuďmi sa nám podarilo osadiť workoutové prvky na cvičenie.

Toho, čo sme všetko ešte zažili na sídlisku, či mimo neho, je naozaj dosť. Bohužiaľ sa všetko nevojde do jedného článku. Ale hlavne sa sem nezmestia emócie detí a ľudí, s ktorými sa denno-denne stretávame. Za to, že sa tieto aktivity mohli minulý rok konať, vďačíme mnohým, napr.: vzdelávacie aktivity v klube bolo možné realizovať najmä vďaka podpore Nadácii pre deti Slovenska z grantového programu Hodina deťom. Aktivity boli tiež spolufinancované z dotácie ministerstva kultúry. Ďakujeme aj mnohým ďalším, ktorí nás podporili či už finančne, materiálne, formou dobrovoľnej práce alebo vyjadrenou podporou.

Tešíme sa na spoluprácu aj v budúcnosti.

Text a foto: O. Z. Ulita

Mykola Bodnar v Kafé lampy

Pozývame vás na pokračovanie úspešnej predajnej výstavy obrazov autora Mykola Bodnara VÝBER Z MOJEJ TVORBY. Vernisáž sa bude konať vo štvrtok, 18. januára v Kafé LAMPY na Černyševského ulici.

Mykola Bodnar sa narodil 7. mája 1956. Študoval na strednej umelecko-priemyselnej škole v Užhorode a v roku 1984 úspešne ukončil štúdium na Akadémii výtvarných umení v lvove. Od roku 1991 žil a tvoril v meste Košice a od roku 2013 žije a pokračuje vo svojej tvorbe v Dunajskej Lužnej. Pravidelne sa zúčastňuje na medzinárodných sympóziách a maliarskych plenéroch.

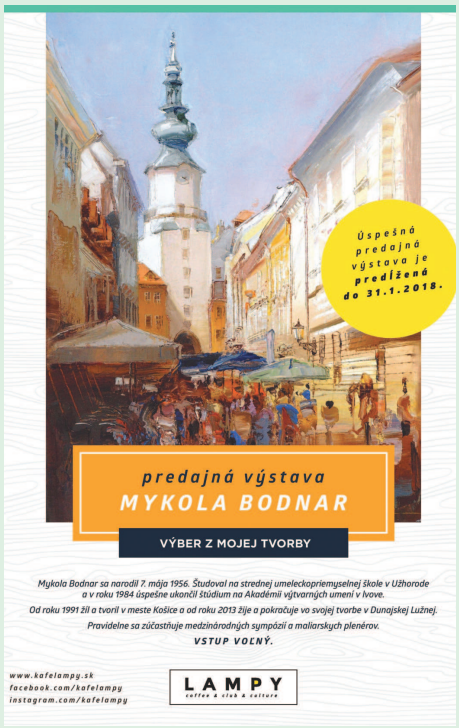

VÝSTAVA
po predĺžení potrvá do 31. 1. 2018

Posledný Turek na Slovensku

Príďte si vychutnať pútavé rozprávanie známeho slovenského historika, spisovateľa a publicistu Pavla Dvořáka, ktorý napísal viacero kníh a článkov, v ktorých sa populárnym štýlom venuje hlavne slovenskej histórii.

Pavel Dvořák je autorom rozsiahleho cyklu Stopy dávnej minulosti s podtitulom *„dejiny Slovenska v príbehoch"*. V súčasnosti dopisuje deviaty zväzok, Posledný Turek na Slovensku. Kniha rozpráva o najvýznamnejších udalostiach 17. storočia, o stavovských povstaniach, porážke Turkov pri Viedni v roku 1683 a páde Budína o rok neskôr. Beseda bude konať v stredu 24. januára o 18. hodine v Kafé LAMPY na Černyševského ulici a je spojená s predajom kníh autora.

KAFÉ LAMPY
na Černyševského ulici
24. januára o 18,00 h

ZAŽIAR AKO PREDAVAČ/KA – POKLADNÍK/ČKA V BRATISLAVE

GARANTUJEME NÁRAST PLATU

AŽ DO 949 €*

LIDL
Správna voľba

www.lidl.sk/Kariéra

top EMPLOYER EUROPE 2017 — CERTIFIED EXCELLENCE IN EMPLOYEE CONDITIONS

top EMPLOYER SLOVENSKO 2017 — CERTIFIED EXCELLENCE IN EMPLOYEE CONDITIONS

* plný pracovný úväzok (38,75 h/týž.)

Most generácií funguje dodnes

Spolupráca učiteliek a škôlkarov z MŠ Bradáčova a seniormi z petržalských denných centier sa ráta už na dlhé roky. *„Začala sa ešte v časoch, keď neexistovali žiadne projekty, seniori nás pri nejakých príležitostiach oslovili a my s deťmi sme ich išli s radosťou s našimi piesňami a tancami potešiť. Zvrat nastal v roku 2012, keď sme sa zapojili do projektu Reťaz skúsenosti – most generácií v spolupráci s MČ Petržalka. Projekt sa síce skončil, ale naša materská škola spoluprácu so seniormimi neskončila, pokračujeme ďalej a ešte intenzívnejšie. Naše deti sa s kultúrnym programom zúčastňujú na rôznych akciách, sviatkoch a na oplátku seniori chodia k nám na oslavy, besiedky, spolu skrášľujeme školskú záhradu, chodíme na výlety, boli sme napr. v Schaubmarovom mlyne či v Galérii insitného umenia v Pezinku. Táto spolupráca nás obohacuje obojstranne, želáme si, aby pokračovala aj v budúcnosti. My naozaj nemusíme organizovať prednášky o úcte k starším, naše deti sa to naučili a učia absolútne prirodzene, nenásilne,“* hovorí o milej spolupráci riaditeľka MŠ Bradáčova Kvetoslava Kmotorková.

Pripomeňme si aspoň pár minuloročných spoločných aktivít. V máji sa seniorky z denných centier Haanova a Medveďova zúčastnili na úprave a skrášlení okolia MŠ na Bradáčovej. Podelili sa so svojimi kvetinovými a kríčkovými prebytkami zo záhrady a zopár letničiek aj prikúpili. Po dobre odvedenej práci si deti pre nich pripravili odmenu v podobe malého kultúrneho programu. Potom sme si spoločne vychutnali kávičku a malé občerstvenie. Pani riaditeľka pozvala seniorky na ďalšie aktivity, ktoré organizuje MŠ, najbližšie na besiedku, ktorá sa uskutočnila pri príležitosti MDD a ukončenia školského roka. V júni mali ešte jednu spoločnú aktivitu – s políciou a záchranármi, ktorá sa končila odovzdávaním tzv. **Detského a seniorského vodičáku.**

Ilustračná fotografia je z konca roka. Dokladujú, ako krásne si deti spolu s učiteľkami vyzdobili svoju škôlku.

(sv)

foto: archív MŠ Bradáčova

Aké boli Vianoce v Stredisku sociálnych služieb?

Určite ich môžeme charakterizovať ako čas, keď sa hluk, hnev a nepokoj premenia na lásku a ticho. Atmosféru Vianoc nepripomínali len zapálené sviečky, ale aj množstvo vianočných pozdravov a posedení. Našim seniorom predvianočné chvíle spríjemnili a popriali krásne a šťastné Vianoce deti zo Súkromnej ZŠ Felix na Haanovej, ZŠ Lachova 1, ZŠ Jelenia a deti zo Súkromnej materskej školy na Vavilovovej ulici.

Popriať krásne a radostné sviatky prišli aj študenti Strednej zdravotníckej školy zo Strečnianskej, ktorí v stredisku vykonávajú nielen svoju prax, ale stali sa aj našimi dobrovoľníkmi, čiže vo svojom voľnom čase pomáhajú našim seniorom a venujú sa im.

V Zariadení opatrovateľskej služby na Mlynarovičovej v predvianočnom čase zazneli krásne tóny v podaní **speváckeho súboru Melódia**. Speváci popriali našim obyvateľom krásne vianočné sviatky a vianočnými pesničkami nielen potešili ich srdiečko, ale aj vyčarili príjemnú vianočnú atmosféru. K sviatočnej pohode nechýbala ani pieseň Tichá noc, ktorú si zanôtili obyvatelia spolu so speváckmi.

O dobrú a veselú náladu sa postaral aj pán Klepáč, ktorý každoročne prichádza do strediska popriať šťastné sviatky a podarovať našim seniorom pár veselých tónov so svojou harmonikou.

Na Vianoce aj v našom stredisku rozvoniavali koláčiky a medovníky pečené s láskou. Vianočný stromček svietil pestrými farbami v očakávaní, že si všetci nájdeme pod ním veľa darčekov. A darčekov bolo naozaj dosť, vychutnali si ich hlavne deti a mamičky z krízového centra nášho strediska. **Občianske združenie koncesovaných taxikárov a Sexi tuning tím**, ktoré sa už druhý rok venujú charitatívnej zbierke pre krízové centrá, pozvali naše stredisko na charitatívny večierok **pod názvom Xmass Drive**, ktorého cieľom bolo vyzbierať čo najväčšiu sumu pre deti a mamičky, ktoré sú odkázané na pomoc druhých a ktoré sa ocitli v sociálnej núdzi. Akciu prišlo podporiť svojou účasťou množstvo ľudí. Organizátori pre deti pripravili bohatý program - maľovanie na tvár, zdobenie perníkov, maľovanie vianočných obrázkov. Nechýbala skvelá atmosféra, ktorá bola umocnená vystúpením rôznych hudobných skupín. Ľudí v sále spájalo dobro, pomoc tým, ktorí to potrebujú.

Výťažok z charitatívnej akcie putoval na nákup vianočných darčekov, ktoré si detičky s mamičkami rozbalili priamo na Štedrý večer pri stromčeku.

Vianoce sú čarovné obdobie,
ktoré by malo zostať v našom srdci čo najdlhšie
a nášmu stredisku sa to podarilo vďaka všetkým tým, ktorí nás obdarovali milým slovom, piesňou a finančnou pomocou.
Ďakujeme, že ste nám pomáhali a pomáhate..

Kolektív strediska sociálnych služieb Petržalka

NAJ dedinka Slovenska Kamienka v NAJ Petržalke

Koncom vlaňajška sa pod záštitou starostu Petržalky Vladimíra Bajana v DK Zrkadlový háj uskutočnil Večer autentického folklóru, kde sa prezentovala obec, ktorú poznáme aj z televíznej relácie MILUJEM SLOVENSKO.

Obec Kamienku, nachádzajúcu sa na východe Slovenska, v okrese Stará Ľubovňa, predstavil starosta Juraj Jedinák spolu so súborom Barvinok. Táto malebná rusínska obec vyhrala súťaž o NAJ DEDINKU SLOVENSKA. Hosťom večera bol aj rusínsky folklórny súbor Ruthenia so sídlom v Petržalke a spevácka skupina Zornica z Humenného. Toto podujatie v Petržalke, organizované 19 rokov, plné nádherných piesní a tancov je na Slovensku jedinečné. V Petržalke žije veľa úžasných mladých, ale aj starších ľudí, ktorí nezabúdajú na svoje korene a venujú sa tradíciám, tancu a spevu svojich predkov. Bol to krásny večer plný spevu, tanca, usmievavých a dobrosrdečných ľudí.

Ivana Antošová,
poslankyňa MČ Bratislava-Petržalka
foto: autorka

ČERSTVÉ PRÍLEŽITOSTI. PRIHLÁS SA HNEĎ!

BILLA, súčasť skupiny REWE Group, je úspešný potravinový reťazec na medzinárodnej úrovni s predajňami v 6 európskych krajinách. Našich zákazníkov sa snažíme získať šírkou nášho sortimentu, kvalitou poskytovaných služieb a radosťou z práce.

Do našej predajne v Petržalke hľadáme:

PRACOVNÍK ODDELENIA LAHÔDOK

VAŠOU ÚLOHOU BUDE
- poskytovať špičkové služby pre našich zákazníkov
- dodržiavať prísne hygienické predpisy
- upravovať vitríny a dokladať tovar na danom úseku
- dodržiavať prísne hygienické predpisy

OČAKÁVAME
- odolnosť voči stresu, zdvorilosť a priateľský prístup
- tímovosť a radosť z práce v kolektíve
- zameranie na precíznosť, detail a prezentáciu výrobkov

PONÚKAME
- dlhodobú prácu v stabilnej a silnej spoločnosti
- dôkladné zaškolenie a ďalšie vzdelávanie, ako aj možnosť kariérneho rastu
- kolektív, ktorý sa navzájom k sebe správa s rešpektom a úctou
- zamestnanecku zľavu

Pokiaľ máte záujem pracovať u nás v BILLA, pošlite životopis so súhlasom na spracovanie osobných údajov na adresu BILLA s.r.o., Bajkalská 19/A, 821 02 Bratislava alebo na email **praca@billa.sk**, prípadne sa informujte v najbližšej predajni BILLA, alebo telefonicky na **+421 910 836 603**.

BILLA

REWE GROUP

FRIVAN

VÝMENA
stúpačkových rozvodov
kanalizácie, vody a plynu
v bytových domoch

Realizácia 13 bytov nad sebou za 1 deň !

FRIVAN, s.r.o., Komenského 28, 083 01 Sabinov, tel.: 0915 919 000

http://www.frivan.sk/

JAN-FEB 2018

wüstenrot Teatro
Bratislavské Hudobné Divadlo
wüstenrot
STAVEBNÉ SPORENIE | POISTENIE | ÚVERY
Generálny partner divadla

28. 1. 17:00 / nedeľa — **Šialené nožničky**
Kriminálna komédia. Peter Kočiš / Marcel Ochránek, Karin Olasová / Zuzana Moravcová, Dušan Szabo, Marek Majeský a ďalší

30. 1. 19:00 / utorok. — **Frida Maľovať a milovať**
Životný príbeh legendárnej mexickej maliarky Fridy Kahlo. Katarína Ivanková, Tomáš Palonder, Marcel Ochránek a ďalší.

31. 1. 19:00 / streda — **Mandarínková izba**
Komédia plná francúzskeho espritu a šarmu. Maroš Kramár, Zuzana Tlučková, Pavol Topoľský, Bibiana Ondrejková

11. 2. 17:00 / nedeľa — **Podfuk**
Skvelá hudobná komédia. Marek Majeský, Andrea Kvašňovská, Marián Labuda ml., Nikita Slovák a ďalší.

12. 2. 19:00 / pond. — **Hľadá sa nový manžel**
Komédia plná originálnych nápadov. J. Pročko, Z. Tlučková a M. Labuda ml.

13. 2. 19:00 / utorok — **The Backwards Beatles Valentín**
Vo viac ako dvojhodinovej show budete počuť najkrajšie pesničky legendárnych The Beatles.

24. 2. 17:00 / sobota — **Caveman**
Slávna one-man show o tom, čo robí muža mužom a ženu ženou. Jan Holik / Jakub Slach.

25. 2. 17:00 / nedeľa — **Šialené nožničky**
Kriminálna komédia. Peter Kočiš / Marcel Ochránek, Karin Olasová / Zuzana Moravcová, Dušan Szabo, Marek Majeský a ďalší

26. 2. 19:00 / pond. — **Frida Maľovať a milovať**
Životný príbeh legendárnej mexickej maliarky Fridy Kahlo. Katarína Ivanková, Tomáš Palonder, Marcel Ochránek a ďalší.

Predpredaj vstupeniek
Ticketportal
pokladňa
Teatro Wüstenrot
Agentúra Kováčová

Teatro Wüstenrot
Trnavské mýto 1
831 04 Bratislava
www.gedur.sk
gedur@gedur.sk
02/50 22 87 39.

Tak si myslím

O ankete aj o inom

Máme za sebou úspešné štvrťstoročie, z mainstreemových médií sa dozvedáme, ako je nám fajn a tak podobne. Vraví sa, od dobrého slova hlava nezabolí, vždy poteší. V predsilvestrovskej ankete jedného denníka sa na desiatke strán rozplývali politici, bohatí športovci, nemenej chudobní herci, veľkopodnikatelia, finančníci, europoslanci a ďalší, ktorým hodnotená epocha tak či onak naplnila peňaženky. Veď, ktože by si, napríklad v sedle prezidenta finančnej skupiny, posťažoval na uplynulé obdobie, no nie?

V bohatej plejáde respondentov za vodou, mi akosi chýbal človek plávajúci na vlnách bežného života. Teda človek obyčajný, ktorý žil a žije nie vlastnou vinou bez zamestnania, človek štrajkami a protestnými zhromaždeniami znavený, človek denne sa boriaci s problémami doby. Zdravotná sestra, murár, opatrovateľka, úradník, fabrická robotníčka, dokladačka tovaru, čašník, zdravotne postihnutý, technik - ľudia, ktorí tvoria dominujúcu väčšinu nášho národa. Tiež majú svoj názor, ktorý podľa ústavy majú právo vyjadriť nielen slovom kdesi v krčme, ale aj tlačou. Nuž, majú.

Deti, ktorým pod stromček prinášal darčeky Ježiško cestou neznámeho dobrodinca z východného Slovenska, nám pred Vianocami priblížil večerný spravodajský seriál komerčnej televízie. Slzy v ich šťastím žiariacich očiach boli poďakovaním možno za prvý darček v živote, hračku, zimné topánočky, alebo za obyčajnú teplú vodu v chatrnom príbytku. Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) za najväčšie ohrozenie detského zdravia považuje chudobu. Pripomeňme si, že naša republika, ako zmluvný štát Dohovoru o právach dieťaťa, sa zaviazala uznávať právo každého dieťaťa na životnú úroveň nevyhnutnú pre jeho telesný, duševný, duchovný, mravný a sociálny rozvoj. V období klasicizmu rímsky právnik Iulius Paulus tvrdil, že vacere videtur et is qui alimonia denegat - vraždí aj ten, kto odopiera výživu. Jasný to odkaz humanizmu spred osemnástich storočí dnešku, ktorý síce výživu vedome neodopiera, zato však takmer každý piaty človek na Slovensku žije na hranici chudoby alebo sociálneho vylúčenia. Ako uvádza správa Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť (EIGE), k tým najviac ohrozeným patria práve rodiny s jedným rodičom, viacdetné rodiny ako aj ľudia so zdravotným znevýhodnením a rómska menšina. V danom prípade práva dieťaťa nie sú dotknuté primárne, skôr ide o druhotné dôsledky sociálnej situácie, v ktorej sa rodič, alebo iná osoba zodpovedná za starostlivosť o dieťa, nachádza.

Tak si myslím, že v prípade hodnotenia úspechov dosiahnutých za štvrťstoročie samostatného Slovenska, by nebolo od veci pohovoriť si aj o zlyhaniach štátu a jeho orgánov. Asi by to bola veľká a výrečná anketa.

Jaroslav Gründler

Máme ho aj bez tendra

Na úvod treba zdôrazniť, že rok 2018 sme, myslím obyvateľstvo ako celok, vyfasovali bez riadneho výberového konania. Čiže populárneho tendra. Len tak, na základe akýchsi kvetnatých a značne nejasných konco a novoročných želaní.

Pre úplnosť – slovíčko tender v angličtine znamená všeličo možné. Okrem známej konkurznej ponuky aj nežný, láskavý, slabý, chúlostivý, ošetrovateľ, ale aj čašník, barman, či dokonca požiarny voz.

Ten by mi tohto roku asi zo všetkého chýbal najmenej. Obávam sa, že chýbať bude láskavosť. Čo sa mňa týka, oželiem nežnosť, v mojom veku potrebujem skôr pochopenie. A láskavosť? Predseda istej politickej strany sa ešte koncom minulého roka vyjadril, že on veru rezignuje na to známe kresťanské – kto do teba kameňom, ty doňho chlebom. Vraj, on dvoma kemeňmi. Nuž, uvidíme. Napokon, kameňovanie u nás tradíciu nemá.

Vrátim sa ešte na chvíľu k Vianociam. Aby ste si uvedomili, čo všetko sa môže stať, ak sa viacerí rozhodnú páchať rovnaké dobro. Mám to z vlastnej skúsenosti. Niektoré roznežnené tecinky z našej obce sa totiž rozhodli pomôcť mi s prípravami na sviatky pokoja. A síce tak, že mi priamo domov dodajú už hotový tradičný zemiakový šalát. Myšlienka ušľachtilá, výsledok desivý. Na Štedrý deň som na stole v kuchyni mal tejto pochutiny viac ako je bežné v družine tunajšej základnej školy.

Mama ma vždy učila ako si mám vážiť to, čo pre mňa niekto nezištne urobí. Tak som pristupoval aj k spomínanému šalátu. Na tanieri svietil každý deň napoludnie, popoludní i večer. Napĺňal som maminu radu. Po siedmich dňoch to však už nevydržali moje nervy ani žalúdok. Prepáč, mami, už som sa na tú zemiakovú dobrotu nedokázal ani pozerať. Posledné zhruba dve kilá som zakopal v rohu záhrady. Možno zem ho dokáže stráviť.

Operáciu som vykonal na Silvestra, ešte za ranného šera. Aby ma nevideli prípadní okoloidúci. Takí ľudia by si mohli myslieť napríklad to, že s rýľom v ruke sa chystám porušiť domáce zaužívané agrotechnické termíny.

Ôsmeho januára konečne naplno zabrali aj školáci. Doma sa vyvaľovali vyše štrnásť dní. Počas mojej školskej kariéry sa nič podobné neudialo. A to sa voľno niektorým terajším školákom dokonca málilo. Mimochodom, tento rok všetci budeme mať minimálne 114 voľných dní. Plus, samozrejme, prázdniny a dovolenky. Podaktorí šikovnejší koncom vlaňajšieho roka obratne pospájali dni voľna s čerpaním dovolenky, a tak si oddych celkom slušne natiahli.

Najbližšiu príležitosť budú mať na Veľkú noc. A potom zasa koncom roka. Ale to je ešte čas vzdialený. Dovtedy ubehne požehnané množstvo dní. Z istého prieskumu som sa už prvého januára dozvedel, vraj zhruba štyridsať percent Slovákov si myslí, že tento rok bude lepší ako uplynulý.

Osobne neviem, či sa mám pridať na stranu optimistov, alebo sa zaradiť medzi skeptikov. Ako oznámila vrchnosť, z makroekonomického hľadiska na nás tento rok údajne bude svietiť žiarivé a zároveň hrejivé slnko. Z mikroekonomickej prognózy ľudu to skôr bude studený vietor a pľušť. Je mi jasné, že z drobných radostí veľké šťastie nevyskladáme. Snažme sa preto, aby sme to dotiahli aspoň na spokojnosť.

Oskar Král

Plaváreň z druhej strany

Petržalskú plaváreň milujem. Od úplne prvého dňa, kedy ju otvorili. Podľa mňa je po každej stránke super. Bazény, sprchy, šatne, personál, čistota, atmosféra... Mám dvojročného syna, ktorého z detského bazéna jednoducho neviem dostať. Do „sloníkovej“ šmykľavky je doslova zamilovaný.

V poslednom čase som si všimla, že na stenách vo vstupnej hale, ale aj pri šatniach, pribúdajú rôzne plagátiky, ktoré upozorňujú na to, aby sa ľudia prezúvali, aby nejedli v priestoroch plavárne, aby sa pred vstupom do bazénov osprchovali... Pýtala som sa dám pri pokladniciach, prečo je oznamov toľko. Vraj preto, lebo väčšina ľudí nečíta ani prevádzkový, ani návštevný poriadok, ale že ani konkrétne oznamy na stenách veľmi nepomáhajú. Priznám sa, myslela som si, že trochu preháňajú, tak som sa začala pozornejšie pozerať okolo seba.

A hneď, ako som so svojím synom vošla do šatne, videla som mamičku s dvomi deťmi len o niečo staršími ako môj syn, evidentne už odchádzajúcu z plavárne, ako im ešte (už prakticky oblečeným) dala do ruky horalku. O chvíľku bolo natrúsené nielen pod lavičkou, na ktorej sedeli, ale čokoládové omrvinky ich sprevádzali až von. Kým prišla zamestnankyňa plavárne s mopom (a o čistotu sa tu starajú naozaj vzorne!), už sa omrvinky zmiešali s vodou na podlahe...

Kým sme sa sprchovali, prešli okolo nás dve dámy v zrelom veku, vo vkusných plavkách a dokonca s kúpacími čiapkami na hlavách, ale sprchy si ani nevšimli a rovno si to zamierili k plaveckému bazénu. Nevyzerali síce, že by nedbali na osobnú hygienu, ale aj tak si viem predstaviť, že už len kým do plavárne prišli, tak sa aspoň trošku spotili, majú na sebe „svoje“ prirodzené baktérie, o ktoré sa v bazéne podelili aj s ostatnými plavcami.

Ad: Takú Petržalku chceme mať!?

Chceme nové PKO

Naša výzva - napísať svoju predstavu o budúcej Petržalke, zaujala aj rodinu Oravcovcov.
Akú Petržalku by chceli mať oni?

„Bývame tu zhruba 37 rokov, za tie roky sa veľa zmenilo k lepšiemu. Žije sa nám tu dobre, ale tak, ako iné časti mesta, aj Petržalka potrebuje vylepšenia. Pán Kusý v predvolebnej kampani na župana prišiel so zaujímavou myšlienkou, ktorá oslovila desiatky tisíc ľudí, a to dať priestoru západne od čističky, ktorý patrí BSK, celospoločenské (celomestské) využitie.

Táto myšlienka nás nadchla svojou komplexnosťou. Bratislava v minulosti prišla o Park kultúry a oddychu. Bolo to proti záujmom jej obyvateľov, slúži to len záujmom developerov, ktorí chcú z lukratívneho pozemku vyťažiť čo najväčší zisk.

Spomínaný petržalský priestor by mohol poslúžiť na vybudovanie nového PKO. Celá Bratislava potrebuje takúto kultúrnu ustanovizeň. Dotvorenie celej zóny športovými a rekreačnými zariadeniami by vytvorili celok, za ktorý dávame svoj hlas."

(red)

Ako hlavné mesto opravuje podchody, alebo kam sa podeli naše peniaze?

V septembri hlavné mesto oznámilo, že začína s opravou dvoch petržalských podchodov pre peších, a to podchodu na Rusovskej ceste pri poliklinike na Záporožskej ulici a podchodu na Dolnozemskej ceste pri Ekonomickej univerzite.

Pekná reklama pred voľbami, no ako to nakoniec celé dopadlo? Môžem sa vyjadriť len k podchodu na Záporožskej ulici, nakoľko tadiaľ prechádzam každý deň. No, žiaľ, každý deň sa nad stavom nášho „zrekonštruovaného" podchodu tak akurát rozčúlim.

Takže - čo nám hlavné mesto pred voľbami sľubovalo?

- zrenovovať steny (nové omietky a nátery)
- natrieť a vyčistiť stropy
- vyspraviť betónové sokle pri vstupoch
- vymeniť elektrické rozvody a elektrické rozvádzače
- nainštalovať nové osvetlenie s LED technológiou
- natrieť steny antigraffiti náterom
- vymeniť zastrešenie vstupov do podchodov
- natrieť kovové konštrukcie zastrešenia
- opraviť podlahy vo vstupoch – rampách pre imobilných občanov a kočíky

Voľby sa skončili a rekonštrukčné práce, žiaľ, akosi predčasne tiež. **A tu je zoznam nesplnených sľubov:**

- steny v podchode NEBOLI natreté antigraffiti náterom
- zastrešenie vstupov do podchodu NEBOLO vymenené
- kovové konštrukcie zastrešenia NEBOLI natreté
- podlahy vo vstupoch – rampách pre imobilných občanov a kočíky - NEBOLI opravené

Tak posúďte sami. Je toto stav, aký by ste čakali po rekonštrukcii? Steny sú natreté obyčajnou farbou a už sú aj špinavé. Podlaha nebola vôbec opravovaná – je rozbitá, špinavá, hrboľatá a ťažko tadiaľ prejdete s kočíkom či invalidným vozíkom. Rovnako nebolo vymenené zastrešenie, do podchodu zateká a ostali aj hrdzavé kovové konštrukcie.

A tak sa pýtam: Kam sa podeli peniaze z rozpočtu, ktoré boli na plánované práce vyčlenené? Sú to predsa peniaze z našich daní!

Akosi sa nikto neunúval reagovať na môj podnet na stránke „Odkaz pre starostu". Ako sa hovorí: „Kto mlčí, ten svedčí". No, ide o naše peniaze, a tak len to „svedčenie" mi nestačí. Vyzývam preto magistrát hlavného mesta, aby sa k danej téme vyjadril. A výhovorky typu: zlé počasie, nespoľahliví dodávatelia či nedostatok financií, neobstoja. Času, peňazí aj ľudí na prácu bolo dosť. Len ten výsledok sa akosi nedostavil.

Text a foto: Marcela, obyvateľka Petržalky

Ja som si v ten deň nešla zaplávať, fungovala som len ako dozor a servis pre môjho syna, tak som viac pozorovala okolie. Zaujal ma konflikt medzi plavčíkom a oteckom možno päťročnej dievčinky pri relaxačnom bazéne. Ako som vyrozumela, plavčík trval na tom, že malá slečna musí mať rukávniky, lebo v relaxačnom bazéne voda rôzne strieka, bublinkuje, víri sa, jednoducho je neustále v pohybe a ľahko sa môže stať, že dieťaťu znenazdajky šplechne do úst, dieťa sa zľakne a šup – už je pod vodou. Otecko takúto možnosť absolútne nepripúšťal. Fakt som sa mu čudovala, lebo ja by som svoje malé dieťa bez rukávnikov do žiadnej vody nepustila. Teda dovtedy, kým nebude vedieť plávať.

Keď sme sa po plávaní chceli osprchovať, zvolila som len veľmi rýchlu variantu. Dôvod? Vo vedľajšej sprche si pani, zhruba štyridsiatnička, robila kompletnú hygienu vrátanie holenia nôh, podpazušia a intímnych miest. Jej chlpy voda odniesla až k „našej" sprche a ja som naozaj nemala chuť sa na ne aj so svojím synom postaviť. Okrem toho sa mi ani náhodou nechcelo byť svedkom celého procesu.

Tak sme rýchlo precupkali k skrinke, aby sme sa prezliekli. Hneď k vedľajšej prišiel mladý muž – obutý. Vo vode na podlahe po ňom zostávali zreteľné stopy, po ktorých veselo prebehli aj dvaja malí chalani, ktorí tiež mierili ku svojej skrinke.

Normálne som neverila vlastným očiam, že som sa len za jednu návštevu plavárne stretla s porušením asi všetkých predpisov. Navyše – ich dodržiavanie by malo byť samozrejmosťou pre každého návštevníka. Veď ide najmä o rešpekt voči druhým, ale aj voči priestorom, v ktorých sa všetci pohybujeme.

Ale to ešte nebolo všetko!

Pri odchode, kým sme sa prezúvali vo vstupnej hale, som bola svedkom, ako sa mladá žena, možno tridsiatnička, dožadovala vrátenia peňazí, ktoré neminula zo svojej minuloročnej permanentky. Darmo jej prevádzkarka vysvetľovala, že zmeškala termín, kedy sa nevyužité kredity dali preniesť do tohto roku. Ona si žiadny oznam neprečítala ani na webe, ani na facebooku, ani v Petržalských novinách, ústrižok zo zaplatenia permanentky, kde bola jasne napísaná jej platnosť, vraj rovno zahodila... Vôbec jej neprekážalo, že ona sa vykašľala na podmienky, ktoré jej mohli ušetriť peniaze, ale chcela, aby sa podmienky prispôsobili jej. To ako keby prišla do obchodu reklamovať jogurt, ktorý si kúpila už dávno a nestihla ho zjesť, kým bol ešte v záručnej lehote...

Myslela som si, že sa hádam už nič horšie nemôže prihodiť, ale mýlila som sa. Keď som si o pár dní prišla zaplávať, tentoraz, našťastie, sama, vítal ma oznam, že detský bazén je mimo prevádzky. Ale bol riadne napustený, nič nenasvedčovalo, že by mal nejakú poruchu. Bola som zvedavá na dôvod, tak som sa spýtala plavčíka. Povedal mi, že sa deň predtým nejaké dieťa vykakalo do bazéna (dobre, že nie vtedy, keď som tam bola so synom!), tak ho museli okamžite vypustiť, vydezinfikovať, vyčistiť a znovu napustiť. Toto síce nie je dlhý proces, ale voda sa na požadovaných 33 stupňov nahrieva 24 hodín... Takže sklamané sú deti a ich rodičia, keď zistia, že detský bazén nie je k dispozícii, ale je to aj ušlý zisk pre plaváreň. A vraj sa to nestáva len ojedinele. Rodičia si myslia, že ich dieťa už plienku nepotrebuje, dá mu len normálne plavky a galiba je na svete. Vraj na plavárni uvažujú nad tým, že do cenníka zaradia aj pokutu za znečistenie bazéna. Možno táto hrozba prinúti rodičov, aby boli obozretnejší.

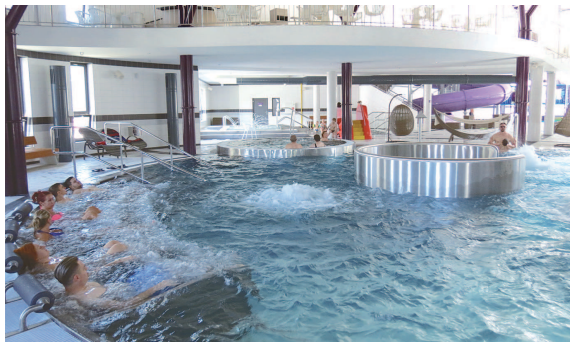

Teraz už chápem, prečo je v plavárni toľko oznamov a upozornení. Čo ale nechápem, to je ľahostajnosť návštevníkov plavárne k ostatným ľuďom a k svojmu okoliu. Toľko sme na plaváreň v Petržalke čakali a teraz sa ąk nej takto správame? To ozaj zaberú len pokuty?

Text a foto: Táňa Mačeková

Novodobí otroci

„Osemnásťročnej Betke sľúbil sprostredkovateľ dobre platenú prácu pomocníčky v domácnosti v Taliansku. Pred odchodom podpísala Betka pracovnú zmluvu v kancelárii náborovej agentúry, ale nedovolili jej preštudovať si jej obsah. Skončila v Rakúsku. Jej úlohy zahŕňali starostlivosť o deti, varenie, pranie, žehlenie a upratovanie. Mala zakázané komunikovať so svojou rodinou. Jej pracovná doba bola od 4.00 do 2.00 h nasledujúceho dňa, takže nemala žiadny čas na odpočinok. Betka sa po mesiaci týrania a znášania neľudských podmienok rozhodla utiecť. Vyskočila z druhého poschodia, pričom si zlomila rebrá a poranila nohy. Tento incident videl okoloidúci chodec, ktorý ju odviedol do nemocnice. Hneď nato bola o tomto prípade upovedomená polícia.“

Toto je len z množstva príbehov novodobého otroctva.

Občianske združenie Brániť sa oplatí Slovensko (BSOS) rieši problematiku prevencie zameranú na boj proti novodobému otroctvu. Počas svojej trojročnej činnosti identifikovali 3 najzraniteľnejšie cieľové skupiny. Združenie postupne začalo realizovať preventívne programy v dvoch z nich pre stredoškolákov a mladých dospelých z detských domovov. Aktuálne združenie začína riešiť problematiku aj v tretej cieľovej skupine, a to v skupine Rómov žijúcich v marginalizovaných rómskych komunitách. Keďže problematika marginalizovaných rómskych komunít bola združeniu neznáma, začalo sociálnym výskumom, ktorý mal zmapovať formy novodobého otroctva, nežiaduce javy a odhaliť možnosti prevencie a formy osvety.

Vraví sa, že zúfalí ľudia robia zúfalé veci. A ak dlhodobo nezamestnanému otcovi rodiny „známy“ ponúkne vynikajúcu príležitosť, ako si dobre zarobiť – a konečne priniesť domov nejaké peniaze – pochybnosti hodí za hlavu. Svojich budúcich otrokárov bude podľa informácií Ministerstva vnútra SR stáť sotva 2 eurá, pretože si v návale radosti dokonca požičia aj peniaze na zaplatenie cesty a ubytovania v bájnej cudzine.

Také správanie možno pochopiť, aj snaha postarať sa o rodinu, zabezpečiť ju, je sympatická. A nie je vôbec zriedkavé, že takíto ľudia naivne uveria akejkoľvek lákavej ponuke, ako potvrdil pokus Odboru prevencie kriminality MV SR. Vytvorili webovú stránku s pochybnou pracovnou ponukou za premrštenú

Každý pes je podnikateľ a vie čo je efektívne

Vlani na jeseň napadol v Petržalke v okolí Holíčskej ulice stredne veľký kríženec fenku yorkshirského teriéra a usmrtil ju. Po tom, čo majiteľ napadnutého psíka vec riešil s mestskou políciou, dozvedel sa, že neboli prvou obeťou. Prípad rozvíril vody aj na sociálnej sieti, kde sa neteri napadnutého majiteľa ozývali ľudia s podobnou skúsenosťou s týmto agresívnym psom. Keďže zhodou okolností jeho majiteľka bývala v nehnuteľnosti, ktorá patrí pod správu mestskej časti Petržalka, bolo jej oznámené, že pes musí z bytu preč. Dcéra majiteľky agresívneho kríženca sa snažila celú situáciu napraviť. Napokon sa majiteľka psa vzdala a pes bol premiestnený na resocializáciu. Neter napadnutého majiteľa psa preukázala neuveriteľnú veľkorysosť, keď pomáhala so získaním financií, aby mohla resocializácia pokračovať. Majitelia malej fenky Lucy však smútia stále. A faktom zostáva, že slovenský zákon neumožňuje kompetentným brániť občanov pred agresívnym psom, ktorý zabíja „iba“ iných psov.

My sme sa rozprávali s Jurajom Ferkom, ktorý sa psom venuje od detstva a je zakladateľom Doggie - najväčšej výcvikovej školy v strednej Európe, o tom, ako takéto situácie riešiť a ako im v lepšom prípade dokonca predchádzať.

Ako sa zachovať v situácii, ak vášho psa napadne iný pes?

Veľmi dôležitá je prevencia. Prvá vec je chodiť na miesta, kde poznám iných psičkárov. Väčšina majiteľov psov je do značnej miery sociálne založená a vyhľadáva svoju komunitu. Okrem toho, veľmi málo psov je ochotných pustiť sa do boja so skupinou psov. To znamená, že ak som na otvorenom priestranstve v skupine a bude tam voľne pustený agresívny pes, do presily sa nepustí.

Druhá vec je vyhľadávanie miest s pravidlami, kde takíto psy nie sú vítaní – ako napríklad petržalské psie parky (na Wolkrovej, Holíčskej a Vyšehradskej ulici). To by mali byť bezpečné miesta, kde môžem psa pustiť na voľno, s vedomím, že park navštevujú ľudia so socializovanými a ovládateľnými psami.

Tretia vec je naučiť svojho psa, ako sa správať v takejto situácii. Každý pes má svoje intuitívne správanie, ktoré mu hovorí – uteč alebo stuhni alebo bojuj. Samozrejme, v prípade, že je to väčší pes proti menšiemu mu ani jedna z týchto možností nedáva šancu. Pretože malý pes je len málokedy rýchlejší, stuhnutie alebo vzdanie sa môže mať efekt len na socializovaného psa a v prípade bitky je to myslím jednoznačné. Preto naučím svojho psa, že sme vždy spolu. Ja sám mám svojich psov vycvičených tak, že keď je zle, schovajú sa za mňa. A ja voči agresívnemu psovi vytváram optickú bariéru. Zároveň mám pred sebou manipulačný priestor, aby som ho vedel chytiť, kopnúť či inak odradiť. Ale najmä mám otvorený priestor, čo mi dáva možnosť na dotyčného psa opticky zaútočiť.

Je potrebné si uvedomiť, že pes je síce mäsožravá šelma pripravená na boj, ale vie si veľmi dobre spočítať, či sa mu to skutočne vyplatí. Každý pes je dobrý podnikateľ.

Často sa stáva, že majiteľa malého psíka napadne iný pes po tom, čo toho svojho v snahe ochrániť ho, vzal na ruky. Prečo?

Takéto správanie naozaj pes vyhodnotí ako hrozbu. Pretože malý pes má zrazu pohľad oveľa vyššie, a to je výzva k boju. Takže agresívny pes neútočí na človeka, ale opäť „len“ na jeho psa. Ak by som ho nechal na zemi a proti cudziemu psovi výhražne vykročil - stiahne sa. Musel by som ho doslova zahnať do kúta alebo mu spôsobiť veľkú bolesť alebo v ňom inak spustiť pud sebazáchovy, aby ma skutočne napadol.

Čo v prípade, ak je váš pes niekoľko metrov od vás a agresívny jedinec je pri ňom skôr ako vy?

To sú veľmi nešťastné situácie. Tu by som sa vrátil k tej prevencii. Ak sa nachádzam na území, kde je možné stretnúť takéhoto psa, držím si svojho radšej pri sebe. Či už povelom alebo na vôdzke. Pretože ak je odo mňa vzdialeným cca 10 metrov, nemám šancu včas zareagovať. Vtedy treba použiť tzv. útok hlukom. To je technika, ktorá u psov dobre funguje. Teda začnem k nim bežať a kričím ako zmyslov zbavený a opäť sa snažím dostať medzi nich. Ak však už cudzí pes hryzie toho môjho, zaútočím na neho, ale nikdy sa ich nesnažím oddeliť rukami. Treba to takzvane rozkopať. Kam trafíte. V tom rýchlom klbku nemáte šancu si miesto úderu naplánovať. V prípade, ak veľký pes toho môjho žuje ako žuvačku, zdvihnem útočníka za zadné nohy do vzduchu. Nikdy, nikdy mu malého psíka z papule neťahám. Pretože by som mu tak mohol oveľa viac ublížiť. Očné zuby sú z vnútornej strany veľmi ostré. A ak z ich stisku niečo ťaháte – režú ako

odmenu. Za necelé štyri dni prejavilo záujem vyše 2 000 ľudí, ochotných zaplatiť si aj cestovné náklady.

Sú však aj iné príbehy - o tom, že rodičia boli schopní predať dcéru Albáncovi, aby mu poskytovala sexuálne služby, slúžila v domácnosti a vydajom mu sprostredkovala občianstvo v EÚ. Známi dohodili kamarátov na nútené práce, pričom im zaplatili cestu, ubytovanie a ďalšie náklady formou pôžičky. Tí potom museli niekoľko rokov nútene pracovať, aby sa z otroctva a dlhov vykúpili. Rodina zo zahraničia vymyslela plán, ako zarobiť na dcére blízkej slovenskej rodiny. Vyviezli ju do zahraničia a potom musela nútene poskytovať sexuálne služby, pričom sa o zisk delili obe rodiny, aj slovenská, aj zahraničná. Alebo o tom, ako rodičia svoje malé deti požičiavajú na žobranie. Také príbehy sa dajú pochopiť už ťažšie. Akí rodičia pripravia svojim deťom taký osud?

Podľa výskumu Občianskeho združenia BSOS nie je príčinou vzniku takýchto nepochopiteľných príbehov chudoba, akoby sa možno ponúkalo. Chudobní ľudia nepredávajú svoje deti a známych do otroctva, jedine, že by boli podvedení. Pretože chudobní ľudia rozmýšľajú, ako môžu svojimi silami, možnosťami zmeniť svoj stav a snažia sa, aby ich deti mali lepšiu budúcnosť. Tak, ako v prvých dvoch prípadoch.

Ozajstná príčina takéhoto nepochopiteľného správania je podľa výskumu strata perspektívy. A pomôcť takýmto ľuďom je aj mimoriadne ťažké. Ľudia bez perspektívy zmeny vlastného života strácajú zábrany a dostávajú sa na okraj spoločnosti. Žijú tu a teraz, riešia problémy dňa, neriešia budúcnosť ani riziká, ani príležitosti. Tradičné osvetové a prevenčné programy, zamerané na boj proti novodobému otroctvu, kriminalite alebo nežiaducim javom sú pre ľudí na okraji spoločnosti málo efektívne, bez ohľadu na to, či ide o ľudí z marginalizovaných rómskych komunít, ľudí bez domova, ľudí so zdravotným postihnutím, závislých na externe podávaných látkach, alebo seniorov bez sociálneho kontaktu

Často ide o ľudí bez vlastného bývania, ktorým v živote chýbali vzory – či už v rodičoch alebo učiteľoch. Nemali a nemajú žiadne záľuby – nudia sa. Majú pocit, že ich spoločnosť odmieta, cítia sa nepotrební, neužitoční, menejcenní.

Tento stav je podľa OZ BSOS možné zmeniť. Ale je k tomu potrebných viacero faktorov. Je to vytváranie sociálnych podnikov a tvorba pracovných príležitostí ako ďalší stupeň pre tých, ktorí sa osvedčili počas aktivačných prác. Tlak na vzdelávanie – lebo iba tí rodičia, ktorí pocítili tento tlak ešte v detstve, ho dokážu preniesť na deti. Dokonca OZ zaznamenalo aj prípad, kedy rodičia nenaučili svoje deti po rómsky, aby museli ísť preč z osady, medzi „gadžov". Potrebné sú férové aj keď tvrdé pravidlá a aj utváranie vzťahu k rodine, bývaniu, bydlisku, obci a k terénnym pracovníkom. A v neposlednom rade prijatie majoritou.

Podľa výskumu OZ BSOS je teda strata alebo získanie životnej perspektívy kľúčovým faktorom, ktorý predurčuje možnosti osvety, prevencie kriminality, ale aj možnosti riešenia iných nežiaducich javov.

V Európe sa každý rok stane otrokom asi 10-tisíc ľudí. Celosvetovo je to až 19 miliónov. Na Slovensku asi 50 ľudí, o ktorých úrady vedia a pomohli im. Obete najčastejšie pochádzajú z vylúčených komunít.

Výskum OZ BSOS pokračuje i v tomto roku, pričom jeho cieľom je ukázať, ako riešiť prevenciu kriminality a znižovať podiel potenciálnych obetí v marginalizovaných rómskych komunitách.

Národná linka pomoci obetiam obchodovania s ľuďmi 0800 800 818.

Michaela Dobríková
foto: archív

britva. Preto sa snažím aby ho pustil sám. Ak ho aj nevládzem za zadné nohy zdvihnúť celého, stačí že mu zdvihnem iba nohy alebo ho ťahám za chvost. Vtedy sa totiž prestane venovať rozmaru masakrovania malého psíka a začne riešiť, čo sa ho bytostne týka. Akonáhle psa pustí, odhodím ho od seba, či inak zaženiem a začnem na neho opäť kričať.

Nemôže ale vo chvíľke, keď pustí môjho psa, obrátiť pozornosť na mňa a zaútočiť?

Môže, pretože v tej chvíli som pre neho ozaj hrozba. Keď ho ale držím za chvost, je pre neho takmer nemožné sa zvrtnúť tak, aby na mňa dočiahol. Okrem toho v drvivej väčšine prípadov už by sa mal na scéne objaviť jeho majiteľ, ktorého, samozrejme, okamžite zapojím. Potom si majiteľa aj útočníka odfotím. Je mi jasné, že v takej vypätej situácií to každému nenapadne, ale veľmi to pomôže. Vzápätí volám na mestskú políciu a riešim veterinu. Je smutnou pravdou, že mestská polícia môže, v zmysle zákona č.282/2002 Z.z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov, maximálne uložiť poriadkovú pokutu vo výške najviac 165 eur. Konkrétne v prípade, že ten, čo psa vedie nezabráni útoku psa na človeka alebo zviera alebo nezabráni inému spôsobu ich ohrozovania psom. Prípadne neohlási, že pes pohryzol človeka bez toho, aby bol sám napadnutý alebo vyprovokovaný, ak sa nepoužil v krajnej núdzi alebo v nutnej obrane.

Je veľmi nešťastné, že takýto majitelia psov sú v podstate nepostihnuteľní. Ak by pes napadol človeka, legislatíva pripúšťa jeho označenie ako nebezpečného. Ale najprv sa musí konať súdny proces. O novele zákona o veterinárnej starostlivosti, ktorá sa týka spoločenských zvierat, sa hovorí už niekoľko rokov a stále tu nie je politická vôľa prijať ju. Osobne si myslím, že napríklad odoberanie agresívnych psov ich majiteľom vyrieši až diktát z Európskej únie.

Otočme teraz situáciu – ako konať v prípade, ak som ja majiteľom psa, ktorý zaútočil na iného?

Veľmi jednoducho. V prvom rade ho musím mať pod kontrolou. Ak viem, že má sklony k agresivite, venčím ho len na vôdzke a s obojkom. Ak už k útoku dôjde, som plne zodpovedný za neho aj jeho činy. Je teda mojou „psou povinnosťou" zaplatiť ošetrenie napadnutého psíka a myslím si, že je namieste aj psa nejakým spôsobom odškodniť, napríklad malým darčekom. Ak mám takéhoto psa, hneď ako to zistím, mal by som vyhľadať odborníka, ktorý vie dostať psa pod kontrolu a naučiť ma predchádzať takým situáciám. S každým psom sa dá pracovať, vek a rasa nehrá rolu.

Sú spôsoby, kedy nechcene vo svojom psovi vyvolávame agresivitu?

Iste. Jeden sme už aj spomínali. Keď ho v prítomnosti iných psov dvíham na ruky. Tým v ňom podnecujem strachovú agresivitu. V bezpečí sa cíti len na rukách a keď ho nechám na zemi, zaútočí. Ak už som mal zlú skúsenosť s iným psom, riešim to tak, že chodím na miesta, kde je voľný pohyb psov zakázaný a sám mám svojho na vôdzke a pod kontrolou. V našom psom parku máme dokonca vymedzené územie, kam majú prístup iba malé psy, aby sa necítili ohrozené, a ani ich majitelia.

Ale k celej téme sa dá povedať toľko, že ak by mal každý majiteľ a pes absolvovaný aspoň základný výcvik poslušnosti, vôbec by sme túto tému nemuseli riešiť. Napríklad vo Viedni musí každý pes do určitého veku prejsť výcvikom a určité znalosti musí mať aj jeho majiteľ. Ak to tak nie je, tak mu problémového psa odoberú, skúsia ho umiestniť inde a ak sa to nepodarí, utratia ho. Znie to hnusne, ale efektívne tým predchádzajú práve takým situáciám, aká je opísaná v úvode.

Mestská časť Petržalka je najlepším príkladom toho, ako dane za psa spätne investovať do psov. Úľavy sú super, ale stavanie psích výbehov je oveľa lepšie. V spolupráci s MČ robíme každý mesiac aj bezplatný výcvik v psom parku na Wolkrovej. To znamená, že každý Petržalčan môže prísť a absolvovať so svojím psom výcvikovú lekciu zameranú na základy poslušnosti. Každý prvý pondelok v mesiaci o 17.00. Začíname už 22. januára.

Som hlboko presvedčený, že pes v meste by mal mať ak nie povinný výcvik, tak aspoň preskúšanie základnej poslušnosti ak ho majiteľ chce cvičiť sám. Žiaľ, je to proti stále platnému zákonu, že pes je vec a obmedziť vlastníctvo veci je komplikované a ďalšie politické výhovorky. Ale stojím si za tým, že akonáhle by to bolo reálne a každý mestský psík by mal zvládnutú jednoduchú skúšku zo štyroch základných povelov, v tom momente by sme mali o 80% problémov menej.

Michaela Dobríková
foto: Doggie

Petržalke nie sú ľudia bez domova ľahostajní

Hoci starostlivosť o ľudí bez domova nie je v kompetencii mestskej časti, ale hlavného mesta, nie sú bezdomovci Petržalke ľahostajní. Kompetentní pracovníci miestneho úradu ich napríklad priamo v teréne pravidelne navštevujú, aby zistili ich zdravotný stav, či nepotrebujú zavolať sanitku alebo previezť do nemocnice, prípadne v zime pomôcť s teplým oblečením. Pomoc samosprávy je však väčšia. Hovorí referent oddelenia sociálnych vecí Ľuboš Koller.

V akých podmienkach žijú ľudia bez domova v Petržalke?

Niektorí žijú v nejakých svojich príbytkoch, niektorí spia priamo na lavičkách alebo v opustených prístreškoch, aby na nich nepršalo. Ale aj pod železničným viaduktom, či v rozpadnutých alebo nedokončených budovách. Aj v maringotkách.

Máte zistené, z akých regiónov Slovenska sú táto ľudia bez domova?

V Petržalke za tých šesť rokov, čo robím túto prácu, mám zaevidovaných 287 ľudí bez domova. Z toho zhruba 40 percent sú ľudia mimo Petržalky, mám popísané všetky regióny. Ľudí z Petržalky je okolo 60 percent.

Ako im pomáhate?

Mestská časť sa im snaží pomáhať napríklad tak, že im poskytujeme jednorazové finančné príspevky, sociálnu výpomoc. Nie je vo forme peňazí, ale v poukážkach, za ktoré môžu v obchode kúpiť všetky možné veci okrem alkoholu, cigariet a kávy. Potom sa im snažíme pomôcť pri vybavovaní občianskych preukazov, robíme pre nich zbierky teplého šatstva, pozývame ich na petržalskú kapustnicu, ktorá sa každoročne koná. Snažíme sa pomôcť ako vieme a môžeme. Je to individuálne, podľa potrieb jednotlivých ľudí bez domova.

Aké máte skúsenosti s ľuďmi bez domova? Dokážu sa vrátiť po čase do bežného života?

Ľudia bez domova v Petržalke, s ktorými spolupracujeme, sú na ulici niekedy aj viac ako desať rokov. Je naozaj pravda, že čím menej na ulici, tým je rýchlejší návrat do normálneho života. Hovorí sa, že keď ste na ulici rok, potrebujete na návrat do života minimálne dva roky. Čím menej, tým by to bolo ideálne, len, bohužiaľ, nie sú na to vytvorené všetky podmienky., ktoré by ľudia bez domova potrebovali.

Máte prípadne aj nejakú štatistiku úspešnosti návratu do normálneho života?

Zatiaľ sa nám podarilo vrátiť do normálneho života asi štyroch či piatich. Dokonca sme mali pripravenú aj pracovnú ponuku, len, bohužiaľ, na túto ponuku ľudia nereflektovali a zostali bývať tam, kde bývali, hoci sa mohli posunúť ďalej.

Dá sa týmto ľuďom vôbec nejako pomôcť?

Je aj skupina ľudí, ktorí sa rozhodli, že chcú žiť na ulici. Ale skôr sú to rôzne prípady – či už nejaký rozvod, úmrtie, neplatenie bytu, teda boli deložovaní a podobné príčiny, ktoré ich dostali na ulicu. Ale pomôcť môžete len tomu, kto o to stojí a kto sa o to aj sám pričiní. ***(red)***

Nesúďte bezdomovcov,
nie vždy poznáte ich príbeh...

Filozof a matematik Gottfried Wilhelm Leibniz svojho času povedal: „Ľudské predsudky sú ako psi, čo hryzú – napadnú len toho, kto prejaví pred nimi strach." A hneď mi pritom napadlo, že hoci bol tento citát vyrieknutý pred stáročiami, je nadčasový. Veď azda nemajú ľudia predsudky voči čomukoľvek a komukoľvek aj dnes? Obzvlášť v tomto období mi hneď prišla na um jedna skupina ľudí, voči ktorej majú mnohí z nás predsudky, cítia voči nim zášť a opovrhnutie. Bezdomovci.

Avari to tak nie je? Buďte k sebe úprimní a skúste povedať, či ste sa niekedy vo svojom živote zamysleli aspoň na chvíľu nad možným príbehom, ktorý stojí za človekom bez domova, ktorého ste dnes alebo v predchádzajúcich dňoch stretli. Či už niekde v meste počas prechádzky, cestou do obchodu, pri vyhadzovaní smetí do kontajnera, na zastávke čakajúc na autobus či električku alebo priamo v MHD. Je jedno, či to bol mladý alebo starší človek. Či len potichu stál alebo kľačal. Či vás len pozdravil a poprial vám pekný deň, vtieravo žobral alebo dokonca obťažoval slovne dráždiac pritom vaše čuchové bunky. Skúste povedať, aká bola vaša prvá reakcia? Na čo ste ako na prvé mysleli? Nech je vaša odpoveď akákoľvek, nebojte sa, určite vás nejdem posudzovať, ani nijako odsudzovať. Nemám na to dôvod, čas, priestor a ani chuť.

Boli časy, keď som sa aj ja na mnohých bezdomovcov pozerala tak trocha inak, so strachom, nechápavo a strániac sa ich. Nebolo mi príjemné sedieť alebo stáť blízko takéhoto človeka, hoci ma nijako neobťažoval. Aj keď áno, môj čuch dostal riadne zabrať. Nikdy som sa síce netvárila povýšenecky, nikdy som na nich nepokrikovala, ani nezazerala, ale ani som nevidela dôvod pristaviť sa, popriať pekný deň, vytiahnuť nejaké drobné z peňaženky alebo zastať sa ich pár slovami, ak sa niekto na nich arogantne osopil. Neboli pre mňa menejcenní a predsa istým spôsobom akoby boli. Tým, že som v nich nevidela tých, ktorí potrebujú pomoc. Podať pomocnú ruku, dať druhú šancu... a zvlášť vtedy, keď o to sami stoja, keď sa snažia postaviť sa z dna, na ktoré spadli, späť na nohy a opäť kráčať. Veď vieme, aký príbeh sa skrýva za tým ktorým človekom? Čo sa mu stalo a ako sa dostal tam, kde je? A nemôže sa to isté stať niekedy aj vám?

Priateľ mi prednedávnom rozprával príhodu, ktorá sa mu stala v električke. Raz, keď cestoval do mesta, viezol sa v električkovom vozni aj jeden bezdomovec. Tichučko sedel, pozoroval svet cez okno a nikoho neobťažoval. Pokiaľ si teda odmyslíme štipľavý zápach. Viem, že by som sa aj ja silou mocou netískala k nemu, ale snažila sa nájsť miesto na sedenie alebo státie tak, aby som ho až tak necítila. Nevidela som však nikdy dôvod po takýchto ľuďoch nepríjemne pokrikovať, urážať ich a viditeľne nimi opovrhovať. No nájdu sa aj takí, ktorí si servítku pred ústa nedajú a nevyberavým spôsobom dávajú svoj odpor a znechutenie najavo. Tak sa zachovala aj jedna staršia dáma, ktorá tohto cestujúceho dosť dlho častovala nepríjemnými slovami a urážkami. Verím, že pre cestujúceho to muselo byť nepríjemné, o to viac, keď sa nenašiel nikto, kto by sa ho akokoľvek zastal. Neviem a ani si nechcem predstaviť, ako sa musí cítiť taký človek, ktorého všetci, alebo takmer všetci považujú za vyvrheľa. Priateľ stál blízko tohto cestujúceho a chvíľu ho pozoroval. Odrazu si všimol slzy v jeho očiach a cestovný lístok v ruke. Platný. Nedalo mu a prihovoril sa mu. Chvíľu sa rozprávali a cestujúci mu porozprával svoj príbeh. A verte, človek nemusí zákonite urobiť niečo zlé, aby sa dostal na ulicu.

Niekedy stačí málo. Niekedy stačí, aby sa stalo niečo, čo sami neovplyvníte a ani neviete ako a ste bez strechy nad hlavou. Ako napríklad pani, ktorá žije už 11 rokov na ulici. A ako sa tam dostala? Začalo sa to úmrtím jej otca... iný pán skončil na ulici zasa po rozvode... ešte stále si myslíte, že ľudia sa na ulicu dostanú len vtedy, len keď holdujú alkoholu a rozflákajú peniaze na automatoch či na iné veci?

Ale späť k nášmu príbehu. Keď sme sa potom s priateľom stretli na káve, porozprával mi príbeh toho bezdomovca, ktorý v minulosti pracoval ako učiteľ. Ako som ho počúvala, mala som slzy na krajíčku. Nie, neľutovala som ho, ale pocítila som súcit. Ľutovanie nepomôže nikomu, ale prejaviť súcit, to už má nejakú váhu a zmysel. Priateľovi dal ten rozhovor veľa a napriek tomu, v akej situácii bol ten muž, cítil z neho lásku a pokoru. Pri lúčení si podali obe ruky, popriali si pekný deň a každý pokračoval vo svojej ceste. Pri počúvaní som premýšľala, ako by som sa v danej chvíli zachovala ja. Úprimne musím povedať, že na túto otázku som si nevedela dať hneď odpoveď. Ale viem, že odvtedy som sa začala na týchto ľudí pozerať opäť o niečo inak.

Nie, nestávala sa zo mňa Matka Tereza, nerozpredávam svoj majetok a nesnažím sa pomôcť všetkým a za akúkoľvek cenu. Pomôcť všetkým sa ani nedá, najmä nie tým, ktorí o to sami nestoja. Riadim sa však intuíciou a keď to tak cítim, nemám problém pristaviť sa a prehodiť pár slov alebo len pozdraviť a popriať pekný deň. Alebo vytiahnuť z peňaženky o pár drobných viac, ako stojí časopis, ktorí „na svojich miestach" predávajú. A nie vždy si musím ich časopis kúpiť na to, aby som sa s pár drobnými rada a úprimne podelila. Však som zdravá, mám kde bývať a mám prácu a príjem. Takže podeliť sa naozaj mám s čím. A ak nemám náhodou hotovosť pri sebe, niekedy pokojne siahnem aj po „gastráčoch". Ako minule, keď som išla do mesta a cestou z brány som sa stavila ešte vysypať smeti. Akurát vtedy, keď pri kontajneroch stál jeden starší bezdomovec, prehrabával sa v nich a hľadal niečo na jedenie. Ani neviem ako, vytiahla som tri „gastráče", čo som mala vtedy pri sebe v peňaženke a podala som mu ich. Jeho úprimná radosť ma dojala a vedela som, že mu pomôžu. Najprv sa neveriaco a prekvapene na mňa pozrel, ale keď som sa na neho usmiala a povedala mu, že on ich teraz určite potrebuje viac ako ja, pousmial sa aj on a s pokorou poďakoval. Poprial mi pekný deň a keď sme sa rozlúčili, vedela som, kam budú smerovať jeho kroky. Do neďalekého obchodu. Usmiala som sa, otočila a šla s vedomím, že práve som, pre mňa drobnosťou (pre niekoho to ale môže znamenať viac, ako si dokážete predstaviť), pomohla urobiť niekomu aspoň jeden deň krajším. Pomáhať si je krásne a vy naozaj neviete, kedy komu ako pomôžete a kto kedy a ako pomôže na oplátku zasa vám...

A čo sa tým snažím vlastne povedať? Určite nie to, aby sme sa silou-mocou snažili pomáhať každému. To sa ani nedá a nie každý o vašu pomoc stojí. No pomôcť by sme mohli, aspoň niekedy, tým, ktorí o ňu stoja a aj sami si snažia pomôcť. A nehovorím, že musíte dať každému bezdomovcovi nejaké drobné, nemusíte si od každého kúpiť časopis, nemusíte rozbiť pomyslené prasiatko s úsporami, aby sme každému kúpili niečo na jedenie. Riaďte sa intuíciou a keď to tak cítite, pomôžte. Alebo to robte spontánne a keď vám napadne, pomôžte najbližšiemu človeku, ktorého uvidíte a ktorý bude potre-

bovať vašu pomoc. A hlavne, neodsudzujte a nekritizujte, ak nepoznáte príbeh daného človeka. Ak máte nejaký problém, ak vám jeho prítomnosť prekáža, tak stačí, ak sa postavíte obďaleč alebo vystúpite o zastávku skôr. Ak vás ten človek neobťažujte, nechajte ho prežiť jeho deň tak, ako sa on snaží o to isté.

Myslím si, že ľudí by sme nemali hádzať do jedného vreca. A platí to aj pri bezdomovcoch. Áno, viem, že sú aj takí, ktorí robia neuveriteľný neporiadok okolo seba, obťažujú okolie a podobne. Ale aj medzi nimi sa nájdu slušnejší, ktorí sa len snažia pretĺcť sa životom a prežiť deň ako najlepšie vedia a ako môžu. A niekedy, ak sa lepšie a pozornejšie zadívate, zbadáte, či je to niekto, kto pohŕda všetkými a všetkým a cítiť z neho alkohol alebo je to niekto, kto si našetrí na lístok na MHD a hoci je cítiť po celom autobuse, možno práve cestuje niekde do nocľahárne alebo do zariadenia, kde sa chce umyť a najesť.

Ako tak píšem tieto riadky, napadlo mi, ako sa mnohí z nás pohoršujú nad tým, aký bordel a neporiadok robia mnohí bezdomovci okolo seba. Či už okolo svojich provizórnych príbytkov alebo na miestach, kde sa zdržujú, popíjajú alkohol, prespávajú na lavičkách. Uznávam, nie je na to príjemný pohľad. Ale pozreli ste sa niekedy z okna vášho domu alebo pri ceste autobusom? Všimli ste si niekedy, koľko smetí nechávame po sebe aj my samy? Koľko smetí sa povaľuje po trávnikoch, na chodníkov či popri cestách? A koľkí z vás si to všimli a napriek tomu šli ďalej? Uvažujem, kto je viac "nechutný" a kto má vlastne právo kritizovať druhých...

Martina Halušková
foto: (archív autorky)

• **VODIČ „C" nad 3,5 t** – sypač, traktor, multikára, zimná údržba
• **VODIČ „B"** – zimná údržba, dočisťovanie
• **RUČNÝ PRACOVNÍK** – ručné dočisťovanie
• **PILČÍK** – preukaz výhoda

UBYTOVANIE ZADARMO – NÁSTUP IHNEĎ

• **REFERENTKA ÚČTARNE** – pomocná účtovníčka

údržba ciest, komunikácií a zelene BA
0948/916 727
životopis posielajte na **hanudelova@aii.sk**

OTVORENÉ
nové-väčšie-exkluzívnejšie-rodinné fitness
Fitness land SINCE 2008
HOLÍČSKA 27 BEZ VIAZANOSTI
✓FITNESS ✓CROSSFIT ✓TELOCVIČŇA ✓SKUP. CVIČENIA
✓SAUNY ✓SOLÁRIUM ✓MASÉR ✓DETSKÝ KÚTIK
www.fitnessland.sk

WWW.STAROHÁJSKAPIVÁREŇ.SK
HAANOVA 52, BA-PETRŽALKA
OD DECEMBRA 2017
XXL
o 50 % VIAC JEDLA,
ALE STÁLE ROVNAKÁ CENA
WWW.STAROHAJSKAPIVAREN.SK
INFO A RESERVÉ: 0944 186 328

Pohodový a Farbistý... PF 2018 Petržalčania

Áno, už ste ich dostali možno desiatky, priania do nového roka. Slová v smskách, obrázky v emailoch alebo vám možno prišlo aj video cez chat na sociálnej sieti. Ak budeme tak trochu poetickí či patetickí, nič v tomto prípade nenahradí to tradičné potrasenie si rukou a úprimný stisk. My sme v redakcii poprosili tých, ktorí sú súčasťou aj vášho sídliska, aby vám všetkým symbolicky tou rukou potriasli. Tak prijmite priania od...

Peter Litomerický

riaditeľ Kultúrnych zariadení Petržalky (KZP)

„Vážení Petržalčania a návštevníci našich kultúrnych podujatí. Za doterajšiu priazeň vám v mene zamestnancov Kultúrnych zariadení Petržalky srdečne ďakujeme a do ďalšieho obdobia sa pokúsime ich naďalej zlepšovať po všetkých stránkach k vašej spokojnosti. Budeme radi, ak nám pri tom pomôžete svojimi pripomienkami, návrhmi a nápadmi. Ako sa hovorí: „keď sa vám to nepáči, povedzte to nám, ak sa vám to páči, povedzte to ostatným." Prajem vám a vašim rodinám pokojný a pohodový rok, plný zdravia a úspechov."

Katarína Bergerová

riaditeľka Miestnej knižnice Petržalka a kolektív jej knihovníkov Miestna knižnica Petržalka

„Milí Petržalčania, do nového roka 2018 vám prajem predovšetkým veľa zdravia, úspechov a radosť aj z maličkostí všedných dní, akými môžu byť tiež návštevy našej knižnice.

Kolektív knihovníkov a pracovníkov petržalskej knižnice vám po celý rok 2018 bude vyberať a ponúkať dobré knihy, kvalitnú literatúru, zaujímavé knižničné podujatia, výstavy, hodnotné prezentácie a semináre, nevšedné stretnutia a rozprávania s autormi kníh.

Vždy nás potešíte svojím záujmom o služby knižnice či knihy, pri ktorých trávite voľný čas.

Úprimne si vážime každú vašu návštevu pobočiek knižnice, vaše slová uznania, ktoré sú nám povzbudením a motiváciou v našej práci."

Roman Müller

Komorná Opera Bratislava so sídlom v Petržalke

„Komorná Opera Bratislava praje do nového roku 2018 všetkým svojim priaznivcom všetko najlepšie, veľa zdravia a splnených prianí i kvalitných umeleckých zážitkov. Zabudnite na starosti, buďte stále šťastní, nech je pre vás nový rok krajší ako krásny. Ďakujeme za spoluprácu v uplynulom roku mestskej časti Petržalka a tešíme sa na nové projekty v roku 2018."

Tím KASPIAN

petržalské nízkoprahové centrum pre deti a mládež

„Želáme vám, aby rok 2018 bol plný zdravia, lásky, porozumenia a radosti z krás bežných dní. Deťom a mladým želáme, aby vždy nachádzali oporu a porozumenie v kruhu priateľov, blízkych aj rodiny. Petržalským novinám želáme mnoho úspechov a ešte viac spokojných čitateľov. Nech je rok 2018 pre vás rokom splnených snov."

Jaroslava Gajdošová

Petržalčanka ocenená v súťaži Petržalské súzvuky Ferka Urbánka 2016 za súbor rozprávok Rozprávky od čarovného jazera (Petržalské rozprávky)

„Dovoľujem si popriať všetkým hlavne pevné zdravie. Aby každý nasledujúci deň bol krajší, ako ten predošlý a všetky dni boli prežiarené láskou a spokojnosťou. Veľa šťastia a pohody v rodinnom aj pracovnom živote."

Andrea Reichová

majiteľka petržalskej kaviarne s dramaturgiou Kafé LAMPY

„Prajeme si aj naďalej búrať staré predsudky o sídlisku a vzdialenosti od mesta. Prajeme si, aby sa čoraz viac ľuďom chcelo prísť za kultúrou a príjemným prostredím aj na pravý breh Dunaja. Prajeme si, aby nás objavili aj noví Petržalčania, aby si naši hostia povedali ‚sem sa ešte určite vrátime na kávu, výstavu, koncert alebo pracovné stretnutie.' Petržalke prajeme množstvo spokojných ľudí, veľa ľudskosti a spolupatričnosť k okoliu. Všetkým ľuďom prajem, aby sa na seba viac usmievali a dopriali si navzájom úspech a radosť."

Lucia Ivanová

módna dizajnérka, ktorá vedie jedinečné kurzy módy v Petržalke

„Do nového roku 2018 by som srdečne popriala všetkým veľa zdravia, šťastia, úspechov, nových zážitkov a odvahu ísť si za svojimi snami a tiež mnoho chvíľ na spomalenie, aby sme si mohli užiť krásne chvíle s tými, ktorých máme radi. A Petržalke prajem šťastné susedské vzťahy a veľa zelene, aby sme sa tu mali všetci ešte príjemnejšie."

Martin Kleibl

fotograf a autor knihy Petržalka – prekvapivý sprievodca mestskou časťou

„V roku 2018 želám všetkým ľuďom, a nielen Petržalčanom, aby sa k sebe navzájom a k svojmu okoliu správali ohľaduplne. Petržalke želám, aby sa aj naďalej čím ďalej tým viac zelenela a aby čo najviac využila jedinečný potenciál, ktorý v sebe ukrýva."

Eva Vašková
foto: archív

Petržalská knižnica začala spoluprácu

s knižnicou pre nevidiacich

Miestna knižnica Petržalka zvyšuje od februára 2018 (pre žiakov a študentov tiež od 2. polroka školského roka 2017/2018) vďaka uzatvoreniu spolupráce so Slovenskou knižnicou pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči kvalitu svojich služieb určenej čitateľom a používateľom, ktorí nie sú schopní čítať štandardné tlačené materiály z dôvodu zrakového postihnutia, telesných obmedzení, organických disfunkcií alebo iných obmedzení (napríklad obmedzení potvrdených všeobecným lekárom, detským alebo klinickým psychológom, ako sú porucha pozornosti, Aspergerov syndróm, autizmus a pod.).

Služba je určená jednotlivcom, individuálnym čitateľom bez rozdielu veku, právnickým osobám – knižniciam a kolektívom špeciálnych škôl a škôlok, stacionárom, domovom sociálnych služieb po splnení zákonných podmienok na daný druh výpožičky audio kníh (potvrdenia, konzultácie, poplatok) čo sa dozvedia priamo v knižnici (metodika@kniznicapetrzalka.sk).

Služba ponúkne predovšetkým špeciálnym školám a škôlkam pôsobiacim v Petržalke možnosť registrácie právnickej osoby (musí mať vo svojom zameraní prácu so znevýhodnenými, handicapovanými osobami). V takomto prípade nám dotyčné zariadenie v osobe štatutára podpíše čestné vyhlásenie, na ktorom sa zaviaže využívať audio fond Knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči výhradne a len pri práci s handicapovanými osobami a nebude ho rozširovať a zneužívať na privátne účely.

Veríme, že táto špeciálna služba prinesie nový kvalitatívny rozmer práce knihovníkov, rozšíri počet uspokojených používateľov a začlení do aktivít knižnice nové skupiny spoluobčanov, ktorí sa stanú našimi priateľmi a vernými čitateľmi.

Registráciu, skenovanie potvrdení, informovaný súhlas a konzultáciu pri registrácii a ďalšom využívaní fondu budú poskytovať pobočky Prokofievova 5 (**prokofievova@kniznicapetrzalka.sk**) a po dohode knihovníčka- špecialistka na automatizáciu a elektronizáciu na pobočke Vavilovova 24 (Ivana Varhaníková) **vavilovova24@kniznicapetrzalka.sk**).

Základné informácie pre záujemcov o novú službu:

1. Nový čitateľ:

- S potvrdením od lekára príde čitateľ alebo používateľ do pobočky (Prokofievova 5, Vavilovova 24), potvrdí svojím podpisom informovaný súhlas so spracovaním jeho osobných údajov (potvrdenia od lekára).
- Pracovník pobočky naskenuje potvrdenie od lekára a prepošle ho na mail levočskej knižnice, ak potrebuje čitateľ pomoc, pracovník knižnice mu poradí. Po splnení týchto dvoch podmienok je nutné počkať na akceptáciu a schválenie registrácie žiadateľa o využívanie audio fondu, ktorá mu príde na jeho osobný mail, ktorý čitateľ poskytol a vyplnil pri registrácii.

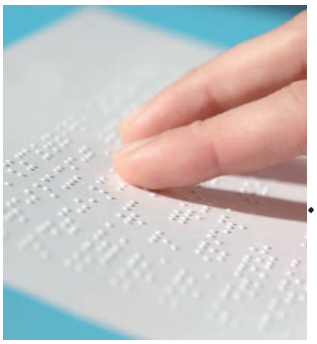

- Ak bude čitateľ pri sťahovaní súborov potrebovať konzultáciu, bude mu k dispozícii vyššie spomínaná knihovníčka- špecialistka na automatizáciu a elektronizáciu.
- Dospelý čitateľ, ak spĺňa podmienku registrácie a využívania služby dvoch partnerských knižníc (Petržalka a Levoča), platí celkový poplatok 5 € na celý rok.
- Dieťa do 15 rokov pri splnení podmienky registrácie uhradí poplatok 2 € na celý rok.

2. Registrovaný čitateľ:

- Ak už registrovaný čitateľ prejaví záujem o novú službu, vytlačí mu knižnica formulár Potvrdenie vydané na žiadosť pacienta o tom, že čitateľ nie je schopný čítať štandardné tlačené materiály z dôvodu postihnutia, obmedzení, alebo iných disfunkcií, ktorý si dá potvrdiť súvisiacemu odborníkovi.
- S potvrdením od lekára (odborníka) sa čitateľ vráti do pobočky (Prokofievova 5, Vavilovova 24). Čitateľ v pobočke potvrdí svojím podpisom informovaný súhlas so spracovaním jeho osobných údajov.
- Pracovník pobočky naskenuje potvrdenie od lekára a prepošle ho na mail levočskej knižnice, ak potrebuje čitateľ pomoc, pracovník knižnice zaregistruje čitateľa do digitálnej knižnice levočskej knižnice. Po splnení týchto dvoch podmienok je nutné počkať na akceptáciu a schválenie registrácie žiadateľa o využívanie audiofondu, ktorá mu príde na jeho osobný mail, ktorý čitateľ poskytol a vyplnil pri registrácii.
- Ak bude čitateľ pri sťahovaní súborov potrebovať konzultáciu, bude mu k dispozícii knihovníčka- špecialistka na automatizáciu a elektronizáciu.
- Dospelý čitateľ, ak spĺňa podmienku registrácie a využívania služby dvoch partnerských knižníc (Petržalka a Levoča), platí celkový poplatok 5 € na celý rok.
- Dieťa do 15 rokov pri splnení podmienky registrácie uhradí poplatok 2 € na celý rok.

Katarína Bergerová,
Riaditeľka Miestnej knižnice Petržalka

EXKLUZÍVNY PARTNER ŠKODA
GENERÁLNY REKLAMNÝ PARTNER phase sedačky
HLAVNÍ REKLAMNÍ PARTNERI: security agency, a2b
REKLAMNÍ PARTNERI: nmima, LASER SERVIS, UHEX, NEMCO, železiarstvo BIZAM, PPA CONTROLL, MURAT, refinery gallery, revijobs, ELMAX ŽILINA, Tekmar, Zoznam.sk

KULTÚRNE ZARIADENIA PETRŽALKY

VÝBER PROGRAMU JANUÁR 2018

Kultúrne zariadenia Petržalky
Rovniankova 3, 851 02 Bratislava, tel.: 68 299 200, kzp@kzp.sk

Dom kultúry Zrkadlový háj, Rovniankova 3
tel.: 68 299 217/219, dkzh@kzp.sk

Klub Za zrkadlom, tel: 68 299 211, kzz@kzp.sk

Artkino za zrkadlom, artkinozazrkadlom@gmail.com

CC Centrum, Jiráskova 3
tel.: 63 824 390, ccc@kzp.sk

Dom kultúry Lúky, Vígľašská 1
tel.: 63 835 404/400, dkl@kzp.sk

Pokladňa DK Zrkadlový háj
PO-PIA 10:00-21:00
SO, NE hodinu pred podujatím
tel.: 68 299 225, vstupenkydkzh@kzp.sk

Pokladňa DK Lúky
ST, ŠT, PIA, NE 16:00-20:00
PO, UT, SO hodinu pred podujatím
tel: 63 835 404, vstupenkydkl@kzp.sk

DOM KULTÚRY ZRKADLOVÝ HÁJ

23.01. | 15:00 | 3 €
NESTARNÚCE MELÓDIE
zábavno-tanečné popoludnie
s hudobnou skupinou DUO SERVUS

28.01. | 10:00 | 2 €
ROZPRÁVKOVÉ LEPORELO-PERINBABA
detské divadelné predstavenie

30.01. | 19:00 | 5 € ticketportal
ZOZNÁMTE SA: ACES!

koncert heavy blues rock skupiny
nominovanej na titul OBJAV ROKA
uvádza: Martin SARVAŠ

ARTKINO ZA ZRKADLOM

21.01.|10:00| 4,50€ ČERTOVINY
21.01.|18:00| 3€/4,50€ BEATRICE**
21.01.|20:15| 4,50€ MOLLY A JEJ HRA

22.01.|20:00| 3€/4,50€ DVOJITÝ MILENEC**

23.01.|20:00| 4,50€ NAJTEMNEJŠIA HODINA

24.01.|18:00| 3€/4,50€ SVADBA**
24.01.|20:00| 4,50€ STRATENÝ V DŽUNGLI

26.01.|18:00| 4,50€ ŠTVOREC
26.01.|20:30| 4,50€ TRI BILLBOARDY KÚSOK ZA EBBINGOM

28.01.|18:00| 4,50€ TRI BILLBOARDY KÚSOK ZA EBBINGOM
28.01.|20:00| 4,50€ NAJTEMNEJŠIA HODINA

Večer s: Jim Jarmusch
31.01.|18:00|3€/4,50€NOC NA ZEMI**
31.01. | 20:15 | 3 € / 4,50 € **PATERSON

zvýhodnené vstupné 4,00 € pre deti a mládež do 18 rokov, študentov VŠ, ZŤP a seniorov

DOM KULTÚRY LÚKY

MUSIC CLUB / PIATKY ticketportal
19.01. | 17:00 | 3 €
LUDUS TONALIS _JAZZOVÉ DIALÓGY VOL.5
jazzový večer študentov Cirkevného konzervatória Bratislava, pod vedením Františka BÁLEŠA
26.01. | 19:30 | 3 €
RAP NA LÚKACH VOL.8 - EMCEEs

21.01. | 14:00 | 2 €
NEBOJSA
rozprávka pre deti od 4 rokov: Divadlo DADABOJA

21.,28.01. | 15:00 | 3 €
NEDEĽNÝ ČAJ O TRETEJ
tanečno-zábavné popoludnie

24.01. | 19:00 | 2 € ticketportal
CESTOVATEĽSKÝ KLUB
DOROTA NVOTOVÁ:
MALDIVY - SURVIVAL TRIP (Boj o prežitie)
fotografie a videa Doroty NVOTOVEJ + prednáška, diskusia

25.01. | 18:30 | 4 € rodič / 2 € dieťa
BUBNOVAČKA ORCHESTRA
spoločná zábava pri bubnovaní a hraní na rôzne rytmické nástroje v spolupráci s OZ ZVUKY CEZ RUKY a RYTMIKOU - etnobubnovou školou

27.01. | 19:30 | 5 € / 6 €* ticketportal
LIVE MUSIC PARTY 39
LA3NO SESSION & FRIENDS
(disco, latin, pop, groove, gypsy..)

KLUB ZA ZRKADLOM

25.01. | 19:00 | 8 € ticketportal
HUDOBNÉ *FOAJÉ* Igora ŠIMEGA
(premiéra cyklu)

všestranný herec, spevák a šansoniér Igor ŠIMEG
a jeho muzikálni a muzicírujúci hostia:
Zuzana VAČKOVÁ - spievajúca herečka, David BÍLEK - fenomenálny gitarista, Eduard RITOK - výrobca a hráč na originálny indiánsky hudobný nástroj bansuri, Marek KUTNÁR - klavír, scéna a výtvarné diela: Jozef STANČÍK

CC CENTRUM

PROGRAMY PRE DETI ☺
18.,25.01. | 15:00 a 16:15 | 2,50 €
KERAMKO

18.,25.01. | 16:00-17:00 | 2 €
HOPSASA

21.01. | 14:30 | 2 €/ osoba
FAREBNÁ NEDEĽA
výtvarno-tvorivé popoludnie pre šikovné deti od 4 do 10 rokov
téma: ZIMA JE ZIMIČKA - výtvarná dielňa

22.,29.01. | 9:30 | 1 € / osoba
24.,31.01. | 9:00, 10:30 | 1 € / osoba
ČARBANIČKY

24.,31.01. | 16:00 | 2 €
PRE ŠIKOVNÉ RUČIČKY

VÝSTAVY
výstavné priestory sú otvorené:
po-št 10:00 – 18:00, pia 10:00 – 16:00

15.01. - 02.02. | vstup voľný
MAĽBA BOLÍ
výstava Šaňa ŠVARCA

KONCERT
21.01. | 17:00
2 € dôchodcovia, študenti; ZŤP/ 3 €
MOMENTUM MUSICUM
cyklus komorných koncertov
KRÁSNE VERŠE -KRÁSNE MELÓDIE
účinkujú:
študenti Štátneho konzervatória v Bratislave
Koncert z verejných zdrojov podporil
Fond na podporu umenia

OHODNOŤTE NÁS
staffino
na www.kzp.sk

PRIPRAVUJEME

02.02. | 19:00 | 35 € (bz) (v cene vstupné a občerstvenie)
XVIII. PETRŽALSKÝ MAŠKARNÝ PLES
účinkujú: Starmania, Slovak tango, ľudová hudba Andreja Záhorca, CirKus-Kus, CreDance, DJ JoJo
moderuje: Mahulena BOČANOVÁ
vstupenky v predaji od 23.1.2018 od 14 h v pokladni DK Zrkadlový háj

02.02. | 19:00 | 3 € ticketportal
MUSIC CLUB
HUDOBNÉ KINO - BRATISLAVSKÁ LÝRA VI.
filmový dokument o populárnom festivale
hosť večera: Braňo HRONEC

09.02. | 19:00 | 10 € ticketportal
VEČER AUTENTICKÉHO FOLKLÓRU
Predstavujeme vám mesto: HRIŇOVÁ
účinkujú: FS HRIŇOVČAN
ľudová hudba pod vedením Samuela SUJU
Na záver programu bude spoločenské posedenie pri ľudovej hudbe s ochutnávkami domácich špecialít

Zriaďovateľom Kultúrnych zariadení Petržalky je Mestská časť Bratislava-Petržalka

Partneri: PETRŽALSKÉ NOVINY, AUDIOVIZUÁLNY FOND, ticketportal, BRATISLAVADEŇ.sk

Web
www.kzp.sk
Kulturne-zariadenia-Petrzalky

* predpredaj/ v deň podujatia / ** členovia FK/ nečlenovia FK | **ticketportal** - vstupenky možné zakúpiť aj v sieti ticketportal | zmena programu vyhradená

Kde sa berie zlo?

Shakespearova veľkolepá tragédia Richard III. sa vrátila v réžii Martina Čičváka na dosky SND v Bratislave. Po Dušanovi Jamrichovi a Emilovi Horváthovi sa v tejto ťažkej úlohe predstavuje Tomáš Maštalír.

A treba povedať, že naozaj bravúrne. Hercovo vyšportované telo je zmenené na odpornú kaliku na nepoznanie. Slizký hlas a celkový prejav zloducha nenechá nikoho na pochybách, že herec si naozaj siahol na svoje tvorivé dno. *„Veľmi dlho som študoval ťažký text, dokonca som si ho nahral a počúval ho aj v aute,“* priznal sa predstaviteľ Richarda III., ktorý k vôli mocenskému „chtíču“ nechal okolo seba zavraždiť všetkých svojich blízkych. Ako priznali svorne herečky Zuzana Fialová a Táňa Pauhofová (prvá z nich v úlohe kráľovnej Elisabeth a druhá ako Margaret), napriek nesmierne ťažkému textu, ktorý dá hercom naozaj zabrať, služby šepkárky Viery Labudovej nemusia nevyužívať.

Supermoderné uvedenie klasickej drámy, ktoré naša prvá scéna uvádza v preklade Jozefa Kota, výrazne dokresľuje hudba Ivana Achera. Túžba po moci a zlo tu cítiť v každej sekunde počas celého predstavenia. Lebo zlý je nielen sám Richard III., ale aj ostatné postavy v nesmrteľnej dráme, ktorá má stále čo povedať divákovi. Podľa dramaturga SND Martina Kubrana, v tejto historicky a politicky zahustenej hre ide o podobenstvo moci. Je to síce politická inscenácia, nie však politická hra, v ktorej pôvodne vystupovalo 42 ľudí. Našťastie, v našom divadle tento počet zúžili iba na hlavné postavy, pri ktorých sa môžeme spolu s autorom pýtať: *„Kde sa v nich berie toľko zla?“*

Barbora Laucká,
foto: archív SND

Už chystáte cestovný pas?

Dobrodružná duša ***Dorota Nvotová*** si Maldivy doslova užila. Alebo prežila? Zápasiť o prežitie pri tropickom daždi, kopať studňu či využívať „samoobsluhu“ s dennou ponukou toho, čo vyplavilo more, je totiž o niečo adrenalínovejší zážitok ako luxusný apartmán a večera pod hviezdami. *O boji o prežitie na opustenom ostrove* z decembra minulého roka porozpráva Dorota Nvotová *24. januára v Dome kultúry Lúky o 19. hodine.*

Ďalší cestovateľský klub sa „na Lúkach“ chystá *21. februára, rovnako o 19. hodine.* Južnú Áziu tentokrát nahradí Južná Amerika a pohorie Andy. Trojica kamarátov sa vybrala skúmať Patagóniu len tak, na bicykloch. Krajinu a ľudí, ktorých počas cesty spoznali, predstaví vo fotografiách a videu ***Marek Miklaš***.

Upozorňujeme, že čítanie nasledujúcich riadkov môže vyvolať rádioaktivitu. Nie, nemusíte sa ľakať žiadneho nebezpečného žiarenia. Skôr budú možno o niečo desivejšie slová ***Martina Dubeňa*** v cestovateľskom kine a filme **ČERNOBYĽ**. To, či je mesto Pripjať skutočne mestom duchov, si môžete overiť *21. februára o 19. hodine v Dome kultúry Zrkadlový háj.*

Kultúrne zariadenia Petržalky pripravujú cestovateľské kluby a kiná pravidelne. Tí ktorí máte chuť, sa určite predtým, ako oprášite svoje cestovné pasy, nechajte inšpirovať.

Eva Vašková
foto: archív

Hudobný večer v Zichyho paláci

V predvianočnom adventnom období usporiadala ZUŠ Jána Albrechta sídliaca v Petržalke koncert v Zichyho paláci v historickom centre Bratislavy. Program inšpirovaný vianočnou tematikou korešpondoval s očakávaním publika, ktoré zaplnilo sálu do posledného miesta. Mnohí z rodičov a priateľov školy sa museli uspokojiť s postávaním. Vynikajúce výkony žiakov a študentov ZUŠ sprevádzali takmer dvojhodinový koncert. Vianočná nálada v slovenských koledách a piesňach zo 16. a 17. st. v podaní speváckeho zboru Sláviček bola umelecky stvárnená ped. Mgr. Ľ. Hálovou. Zborovú skladbu s názvom Šťastné Vianoce od A. Brezovského pripravili so speváckym odborom ped. A. Górászová a D. Andučič-Tóthová, ktorá zbor dirigovala. V prednese bolo cítiť radosť a entuziazmus. Z klaviristov spomenieme bravúrnu hru najmä Davida Fančoviča a Ryana Martina Bradshawa z triedy Mgr. art. V. Ilievskej. Reprezentačne zapôsobili komorné ansamble v spojení sláčikových, dychových nástrojov, spevu a klavíra. Veľký úspech zožal spevák Dávid Šavlík (ped. Mgr. art. Ľ. Hudecová) – piesňami White Christmas a Adeste Fideles očaril prítomné publikum. Na klavíri ho sprevádzal Mgr. art. P. Šandor. ZUŠ Jána Albrechta spríjemnila podujatím večerné chvíle a priniesla krásu do súčasného hektického života.

(bd)
foto: archív

Nechodia vám Petržalské noviny? Kontaktujte nás: tel: 0905 273 417 mail: mrk@mrk-agency.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY
19. 1. 2018 • ročník 23 • číslo 1
ISSN: 1338 - 1997
Evidenčné číslo: EV 3214/09

VYDAVATEĽ: Mestská časť Bratislava–Petržalka, Kutlíkova 17, 852 50 Bratislava • **IČO:** 00603201. • **NAKLADATEĽ:** Vydavateľstvo M.R.K. agency, s. r. o. • **REDAKCIA:** Kutlíkova 17, 852 12 Bratislava, web: www.petrzalskenoviny.sk, e-mail: petrzalskenoviny@gmail.com tel.: 0905 727 178, **Šéfredaktorka:** Gabriela Belanová • **Inzercia:** 0905 273 414, 0905 273 416 • **TLAČ:** MAFRA, a. s., tlačiareň MAFRAPRINT Olomouc • **NÁKLAD:** 46 000 ks. Distribúciu do domácností v Petržalke zabezpečuje Agentúra MRK, s. r. o. • Neobjednané príspevky nevraciame a nehonorujeme.

Odpovedá právnik

JUDr. Jaroslav Gründler

grundler@chello.sk

Manipulácia s písomným hlasovaním

Ktorý právny dokument určuje požadovanú účasť na schôdzi vlastníkov pri rozhodovaní o dôležitých veciach domu, napr. pri zmene správcu? Čo by malo obsahovať trestné oznámenie, resp. iné spôsoby riešenia manipulácie, falšovania a podvodu pri písomnom hlasovaní nového správcu, aby boli v súlade so zákonom? Kto by mal byť osobou, ktorá by mala vypracovať a podať trestné oznámenie v skôr uvedenej veci? Čo má obsahovať trestné oznámenie, resp. iný dokument, ktorým sa možno domáhať nápravy veci a ako hlboko a široko má byť v trestnom oznámení resp. v inom dokumente rozpracovaná daná problematika?

Ing. Viliam K., CSc.

Požadovanú účasť na schôdzi vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome (ďalej len „vlastník/vlastníci"), ako aj ostatné práva a povinnosti vlastníkov v bytovom dome, upravuje zákon č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v platnom znení (ďalej len „zákon"). Na platnosť vypovedania zmluvy o výkone správy je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome (ďalej len „vlastník/vlastníci"), schôdza nemôže hodinu po začatí rozhodovať nadpolovičnou väčšinou zúčastnených vlastníkov. Výpoveď zmluvy o výkone správy je potrebné doručiť správcovi. Výpovedná lehota je tri mesiace, ak v zmluve o výkone správy nie je dohodnutá iná lehota a začína plynúť od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po doručení výpovede správcovi.

Pokiaľ ide o súbor otázok dotýkajúcich sa konania vášho správcu, je potrebné opakovane pripomenúť, že ak nie je vlastník s výsledkom právoplatného hlasovania spokojný, môže sa v lehote do 30 kalendárnych dní od oznámenia o výsledku hlasovania obrátiť na súd. Zákon pre vlastníka, ktorý sa o výsledku nemohol dozvedieť, poskytuje trojmesačnú lehotu. Základné povinnosti správcu pri správe domu upravuje zákon najmä v § 8b ods. 2 písm. a). Pri ich porušení majú vlastníci nárok na náhradu spôsobenej škody v občianskoprávnom konaní. V prípade, ak by sa preukázal v konaní alebo v nekonaní správcu v súvislosti so správou domu úmysel, môže byť založená aj trestnoprávna zodpovednosť za predpokladu, že takéto konanie napĺňa skutkovú podstatu trestného činu. Trestné oznámenie môže podať každý, kto sa domnieva, že došlo k spáchaniu trestného činu. V zmysle § 196 zákona č. 301/2005 Z. z. - Trestný poriadok v platnom znení, sa podáva prokurátorovi alebo policajtovi.

Prenájom spoločnej chodby

V našom bytovom dome vlastníci uvažujú o vytvorení miestnosti na prenájom. Ako treba postupovať pri vytvorení miestnosti zo spoločných častí a zo spoločných zariadení v dome? Podľa zákona č. 116/1990 Zb. je možné prenajímať len nebytové priestory

Alena K. (post.sk)

Vami spomenutý zákon nie je aktuálnym právnym predpisom, ktorým by sa pri svojom probléme mali vlastníci bytov a nebytových priestorov (ďalej len „vlastník/vlastníci") vo vašom bytovom dome zaoberať. Nebytovým priestorom sa na účely zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v platnom znení (ďalej len „zákon") v zmysle § 2 ods. 3 rozumie miestnosť alebo súbor miestností, ktoré sú rozhodnutím stavebného úradu určené na iné účely ako na bývanie. Nebytovým priestorom nie je príslušenstvo bytu, spoločné časti domu ani spoločné zariadenia domu, ktoré sú v podielovom spoluvlastníctve vlastníkov, pričom spoluvlastnícky podiel na spoločných priestoroch a spoločných zariadeniach domu nepredstavuje spoluvlastnícky podiel na samostatnej veci. Toto spoluvlastníctvo je špecifické, možno ho vymedziť ako osobitný druh podielového spoluvlastníctva s určitými špecifickými danosťami, s ktorými treba kalkulovať aj pri riešení danej veci.

Pred prípadným pokusom realizovať váš nápad odporúčam vlastníkom, aby o ňom dobre porozmýšľali a s návrhom súhlasili všetci bez výnimky. Ak by sa totiž vlastníci rozhodli, že prepustia časť svojich podielov na spoločných častiach a zariadeniach domu stavebníkovi (tretej osobe), ktorý uskutoční stavebné úpravy, alebo stavebníkom budú priamo vlastníci, musia rátať s tým, že na prevod spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, priľahlého pozemku alebo ich častí zákon vyžaduje súhlas všetkých vlastníkov. A to aj vtedy, ak stavebnými úpravami v bytovom dome nedôjde k zmene, ktorá by mala vplyv na spoluvlastnícky podiel vlastníkov k spoločným častiam a spoločným zariadeniam domu. Na to, aby ste stavebnými úpravami zo spoločných častí domu vytvorili nebytový priestor (zo zákona rozdielne určenie využitia), je potrebné podať žiadosť o vydanie stavebného povolenia. O zmene účelu užívania priestorov rozhoduje príslušný stavebný úrad. S vytvorením nebytového priestoru sú spojené aj ďalšie administratívne, právne, materiálne či iné povinnosti, často aj nepredvídané prekážky, ktoré môžu váš projekt nečakane skomplikovať a stať sa zdrojom susedských nedorozumení.

Poradenstvo na tejto strane poskytujeme bezplatne, osobné konzultácie či už bezplatné alebo ako platené právne služby neposkytujeme. Autor nepreberá zodpovednosť za komplexnosť odpovedí, nakoľko tieto sú limitované formuláciou otázok

Zákony v každodennom živote

(dnes o správcoch bytových domov)

Aspoň dva dni po štyroch hodinách

Nie každý má vedomosť o akurátne potrebnom zákone a nie každý sa dokáže pohybovať v spleti paragrafov. Na tomto priestore prinášame základné informácie o tom - ktorom právnom predpise. V prípade nejasností alebo praktickej potreby radi odpovieme na vaše konkrétne otázky.

§ Správca po novom

Zákon č. 246/2015 Z. z. - zákon o správcoch bytových domov v platnom znení (ďalej len „zákon o správcoch") nadobudol účinnosť pred rokom, ale správca, ktorý spravuje bytové domy, musel splniť podmienky zákona o správcoch pre výkon činnosti najneskôr do 31. decembra 2017. Ide najmä o odbornú spôsobilosť, ktorá zahŕňa základné právne predpisy týkajúce sa výkonu správy bytových domov, administratívne zabezpečenie výkonu správy, odborné a technické zabezpečenie správy a prevádzky budov ako aj finančný manažment a hospodárenie. V súčasnosti už správca musí mať odbornú spôsobilosť, alebo aspoň jedného zodpovedného zástupcu s odbornou spôsobilosťou, ktorý spĺňa aj ďalšie predpoklady podľa zákona bez ohľadu na počet zriadených kancelárií správcu. Fyzická osoba môže zabezpečovať odbornú spôsobilosť iba pre jednu fyzickú osobu – podnikateľa alebo právnickú osobu.

§ Povinné kancelárie

Správca je povinný na účely uplatňovania práv vlastníkov podľa zákona č. 182/1993 Z.z. – zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v platnom znení, mať zriadenú kanceláriu, riadne ju označiť obchodným menom a oznamom s textom „Správca bytových domov". Kancelária musí byť otvorená pre vlastníkov najmenej dva pracovné dni v týždni a to minimálne štyri za sebou idúce hodiny. Kancelária sa zriaďuje vo verejne dostupnej budove, ktorou sa na účely zákona o správcoch rozumie budova so vstupom prístupným verejnosti aspoň v úradných hodinách kancelárie.

§ Informácie o spôsobilosti

Správca musí byť zapísaný v zozname správcov (ďalej len „zoznam") a spĺňať podmienky na výkon činnosti podľa zákona o správcoch. Zoznam je verejne prístupný na webovej stránke ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja. Na požiadanie ministerstvo do siedmich dní od doručenia písomnej žiadosti vydá žiadateľovi informatívny výpis zo zoznamu, ktorý obsahuje informácie o odbornej spôsobilosti správcu. Výpis sa poskytuje písomne a nie je použiteľný na právne úkony. Správca je povinný mať uzavreté poistenie zodpovednosti za škodu, za vznik ktorej zodpovedá pri výkone správy v rozsahu primeranom počtu spravovaných bytových domov a miere rizika spojeného s výkonom správy.

§ Podmienky zápisu do zoznamu

Do zoznamu možno zapísať fyzickú osobu – podnikateľa, ktorá má vydané živnostenské oprávnenie v predmete podnikania správa a údržba bytového fondu v zmysle živnostenského zákona, je dôveryhodná, má odbornú spôsobilosť alebo ju zabezpečuje prostredníctvom zodpovedného zástupcu, ktorý je v pracovnom pomere založenom pracovnou zmluvou na ustanovený týždenný pracovný čas, má odbornú spôsobilosť a má zriadenú kanceláriu. Do zoznamu možno zapísať právnickú osobu, ak aspoň jeden člen jej štatutárneho orgánu alebo zodpovedný zástupca, ktorý je v pracovnom pomere založenom pracovnou zmluvou na ustanovený týždenný pracovný čas podľa Zákonníka práce, spĺňa dané podmienky, má vydané živnostenské oprávnenie v predmete činnosti správa a údržba bytového fondu podľa živnostenského zákona, má sídlo na území Slovenska alebo iného členského štátu Európskej únie, alebo iného zmluvného štátu Dohody o Európskom hospodárskom priestore, členovia jej štatutárneho orgánu sú dôveryhodní a má zriadenú kanceláriu.

Kriminálna polícia sa obracia na občanov so žiadosťou o pomoc pri pátraní po týchto osobách. Akékoľvek informácie oznámte na najbližšom policajnom útvare alebo na bezplatnom telefónnom čísle 158, prípadne na e-mail patranie@minv.sk.

Mária ČELÁROVÁ
(55)
z Bratislavy

Popis osoby: podlhovastá tvár, vysoké čelo, dlhé prešedivené vlasy, hnedé oči.
Popis oblečenia: nezistený
Na menovanú vydal Okresný súd Bratislava I príkaz na dodanie do výkonu trestu odňatia slobody (VTOS).

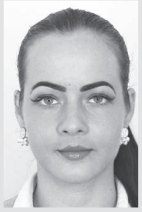

Zuzana BAROŇÁKOVÁ
(24)
z Bratislavy

Popis osoby: podlhovastá tvár, tmavé vlasy, šedo-zelené oči.
Popis oblečenia: nezistený
Na menovanú vydal Okresný súd Bratislava II. príkaz na dodanie do VTOS.

Milan SALAJ rod. PETROVIČ
(46)
občan Chorvátskej republiky

Popis osoby: podlhovastá tvár, plešina, hnedé oči, náznak malej briadky pod ústami.
Popis oblečenia: nezistený
Menovaný je obvinený z obzvlášť závažného zločinu podvodu spáchaného organizovanou skupinou v jednočinnom súbehu s prečinom falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky.

Krimifórum

Modrá krv, červená krv

Je večer, mesiac apríl, rok šestnásty tohto milénia. Aktérmi príbehu sú traja priatelia, z ktorých dvaja sú pokrvní bratia. Na úvod treba povedať, že ani jeden nepredpokladal čo nastane po úvodných aperitívoch, pri ktorých zostanú až pokiaľ obľúbené brandy nevysajú do dna značkovej fľaše. Koniec koncov, ktože už myslí na koniec zábavy, ktorá sa práve rozbieha?

Začalo sa to obyčajnou slovnou výmenou pokrstenou značnou dávkou ďalšieho alkoholu, ktorý stihli skonzumovať na zdravie navštíveného Igora (31), majúceho v ten deň výročie narodenia. V priateľskej debate o rodokmeňoch, modrajúcich sa vznešenou krvou predkov, sa zrazu domácemu znepáčila replika vychádzajúca z úst Miloša (27). Pre poriadok je potrebné spomenúť, že išlo o vyslovenie vulgárne akcentovaného slovesa v súvislosti so starou materou hostiteľa, ktorá bola už roky na pravde božej a do debaty sa v žiadnom prípade zapojiť nemohla. Tak to teda nie, starká nebola žiadna babizňa, ktorá za mladosti dávala za odmeny, ohradil sa vnuk a bez akejkoľvek výstrahy tresol priateľovi jednu po papuli, čo v danom pomere dva ku jednej nebol práve najlepší nápad. I stalo sa čo stať sa nemalo, dvojica sa pustila do jubilanta rukami, nohami vlastnými aj z kuchynskej stoličky. Keď Jano (31) vystihol dočasný pokoj zbraní, vrhol na súpera gravírovaný popolník. Slovom a päsťami bojujúceho Igora netrafil, podarilo sa mu však zasiahnuť presklený priestor na objednávku nedávno vyrobenej obývacej steny. Rinkot skla meniaceho svoj tvar predznamenal koniec jednej oslavy troch mužov s krvou ani nie tak modrou, ako alkoholom pomútenou. A to je rozprávanie o troch rozhnevaných priateľoch a šľachtickej minulosti ich predkov vlastne koniec. Koniec?

Padáme, vyhlásil starší z bratov, keď si vypočuli odporúčanie domáceho o vypadnutí z jeho bytu. Bratské duo si sadá, motor pradie svoju labutiu pieseň, sliepňajúci blikot pouličného osvetlenia sa snaží pretlačiť cez zahmlené ulice. Z jednej strany mesta na opačný koniec to trvá aj v noci, keď sa dopravný ruch na niekoľko krátkych hodín utlmí, hodný čas. Najmä, keď na vozidle sa ručička tachometra občas drží na päťdesiatke, čo sa starší Jano pred jazdou zaprisahal, že tento limit neprekročí, pretože on je opatrný a jazdiť vie, aj keď si trošku vypije. A čože, je noc, v takomto počasí nás neuvidí ani Igorova stará mater, nieto policajti. Netýkavka, naložili sme mu za tú facku, obracia sa na Miloša, ktorému je to už jedno, pretože zaspal spánkom zaslúženým. Už drichmeš, skôr skonštatoval, ako sa opýtal Jano. Stalo sa tak iba pár chvíľ predtým, ako sa pred jeho crossoverom z ničoho nič objavil nákupný vozík, ktorý tlačil akýsi chlapík. Narodeniny, chľast, kára, ktorá letí mne v ústrety. Tak asi vyzeral bleskový kaleidoskop myšlienok skôr, ako ich pretrhol sotva citeľný náraz do vozíka a následný stret zo stenou bytového domu.

Ktosi privolal policajtov, dych a správanie vodiča prezradili takmer všetko. Ostatok doplnili dychová skúška a následný odber krvi. Viac ako tri promile alkoholu v krvi boli veľavravné, menej už hovoril mladší brat, ktorého odviezli na ošetrenie do nemocnice. Opustený nákupný vozík plný starého papiera zostal nepovšimnutý. Bezdomovec už po ňom nikdy nesiahne.

Za jedenásť mesiacov roka 2017 polícia zistila takmer 8 400 prípadov jazdy pod vplyvom alkoholu, pričom väčšina vodičov nafúkala viac ako jedno promile. Koľko ich nezachytila, sa môžeme iba domnievať. Vymiesť alkohol z našich ciest pri súčasných legislatívnych možnostiach postihu vodičov a benevolencie súdov vyzerá ako neriešiteľný problém. Namiesto vysokých pokút či podmienečnom treste, z ktorého si väčšina odsúdených veľa nerobí, by azda stálo za to použiť inštitút domáceho väzenia, verejnoprospešné práce, alebo pouvažovať nad okamžitým niekoľkodňovým pobytom za mrežami.

Viete, že ...

... v čase od 3. 12. 2017 do 11. 1. 2018 nahlásili v našom kraji krádež 49 motorových vozidiel, z toho v Petržalke 7 (Vígľašská, Rovniankova, Strečnianska, Holíčska, Tupolevova, Jungmannova, Medveďovej)? V noci zlodeji ukradli 40 a cez deň 9 áut. Ukradli aj jeden moped a jednu dodávku. V dňoch 9., 10., 13.,19., 23. – 27., 29. decembra, 2., 4., 6., 7.,10. januára krádež auta nehlásili.

... polícia v roku 2017 zaznamenala najviac nelegálnych migrantov od vstupu SR do schengenského priestoru? Na území Slovenska zachytili vlani 2 706 nelegálnych migrantov, pričom v roku 2016 polícia zaznamenala 2 170 takýchto osôb, čo predstavuje nárast 536 osôb? Vzrástol najmä počet Srbov a Ukrajincov, spolu predstavujú takmer 75 percent na celkovej nelegálnej migrácii v SR v roku 2017. Osôb, ktoré mali na území Slovenska neoprávnený pobyt, teda napríklad neopustili štát po tom, čo sa tu legálne zdržiavali, bolo 2 458. Neoprávnene prekročiť štátnu hranicu sa vlani snažilo 248 osôb. Policajní vyšetrovatelia vzniesli pre trestný čin prevádzačstva obvinenie 107 osobám.

Polícia upozorňuje

Čas akvaplaningu a poľadovice

Jesenné a zimné obdobie vytvárajú na cestách špecifické podmienky, ktoré by chodci, cyklisti a najmä vodiči nemali v žiadnom prípade podceniť. Hmla, dážď či sneh predstavujú mimoriadnu záťaž z hľadiska pozornosti, ale aj techniky jazdy motorových účastníkov cestnej premávky. Pre bezpečnú jazdu odporúčame znížiť rýchlosť jazdy, rozbiehať sa plynule, nepridávať príliš veľa plynu naraz, dodržiavať bezpečnú brzdnú vzdialenosť od vozidla idúceho pred vami, brzdiť a zrýchľovať pozvoľna, aby ste minimalizovali riziko prekĺznutia a šmyku a nezabudnúť, že pri zníženej viditeľnosti je denné svietenie nepostačujúce a je potrebné zapnúť stretávacie svetlá. Polícia v tejto súvislosti osobitne upozorňuje chodcov a cyklistov, aby si uvedomili, že brzdná dráha vozidla na mokrej, prípadne zasneženej vozovke je podstatne dlhšia ako na suchej ceste, čo zvyšuje riziko vzniku kolízie.

Jazda v zimných podmienkach býva zradná
foto: archív polície

Z policajného bloku

Mŕtvy v šachte

V priemyselnom areáli na Úderníckej ulici vytiahli zo zatopenej šachty telo muža (17) bez známok života. Ohliadajúci súdny lekár na mieste cudzie zavinenie nevylúčil, pre zistenie presnej príčiny smrti bola nariadená pitva. V tejto súvislosti začal vyšetrovateľ polície trestné stíhanie vo veci prečinu usmrtenia.

Pripravil Jaroslav Gründler
grundler@chello.sk

Fenomenálny Alexej Jagudin mieri na Slovensko

Šesť olympijských víťazov, štrnásť majstrov sveta a muž, ktorý zmenil krasokorčuliarsku históriu – Alexej Jagudin. Takáto elitná spoločnosť čaká na divákov jedinečnej šou Ice Stars, ktorú uvidia Slováci 27. februára 2018 na Zimnom štadióne Ondreja Nepelu v Bratislave.

Alexej Jagudin je jediný krasokorčuliar na svete, ktorý v starom systéme bodovania dostal na zimných olympijských hrách štyrikrát známku 6,0 za umelecký dojem. Celý športový svet si ho bude navždy spájať s legendárnym programom na motívy filmu Muž so železnou maskou. Fenomenálny výkon, technická náročnosť a mimoriadne umelecké stvárnenie mu priniesli vytúženú zlatú olympijskú medailu.

Množstvo spomienok má Jagudin aj na Bratislavu, kde získal v roku 2001 na majstrovstvách Európy striebro. *„Bol pre mňa veľmi emotívny šampionát. Fantastické publikum, napriek tomu, že som nebol na domácej pôde. Ten potlesk a žičlivosť mi naozaj dodávali istotu a odvahu. Aj preto sa teraz do Bratislavy teším,“* spomína s odstupom rokov Jagudin.

6 olympijských víťazov a 14 majstrov sveta

Šou Ice Stars je nabitá ruskými krasokorčuliarskymi esami a

ponúka jednu z najlepších exhibícií na svete. Po dvoch rokoch sa v Bratislave predstavia olympijskí víťazi, majstri sveta a štvornásobní majstri Európy Tatiana Volosožarová, Maxim Traňkov. Ruská športová dvojica si získala srdcia Slovákov počas európskeho šampionátu, ktorý hostila Bratislava v januári 2016. Pár mesiacov po ňom oznámil sympatický manželský pár prestávku v aktívnej kariére, pretože Tatiana porodila ich prvé dieťa.

Skvelú šou chystajú aj ďalší olympijskí víťazi, dvojnásobní majstri sveta a päťnásobní majstri Európy Tatiana Totmianinová, Maxim Marinin. Bratislava tak uvidí v akcii aj manželku Alexeja Jagudina a matku jeho dvoch dcér.

„Šou Ice Stars je nabitá svetovými esami. Fanúšikovia krasokorčuľovania isto spozornejú pri menách ako Volosožarová - Traňkov, Totmianinová – Marinin či Petrovová – Tichonov. Týchto hviezdnych krasokorčuliarov môžu vidieť spoločne vystupovať len v šou Ice Stars. Aj preto si myslíme, že vstupenky na šou by mohli mnohých potešiť,“ hovorí Michaela Grendelová, spoluorganizátorka šou.

Domáce hviezdy

Bratislavskému publiku sa predstaví aj obľúbený slovenský tanečný pár Lucie Myslivečková, Lukáš Csölley. Na Slovensku vystúpia doslova pár hodín po svojom vystúpení na zimných olympijských hrách v Pjongčangu. Pre Jagudinovu šou Ice Stars chystajú špeciálne číslo a v predstihu odkazujú, že diváci sa majú na čo tešiť. *„Alexej Jagudin patrí k našim najobľúbenejším mužským krasokorčuliarom. Jeho choreografie a zapálenie pre šport nám prirástli k srdcu. Je úžasné, že po ukončení amatérskej kariéry naďalej pokračuje v šou po celom svete. Sme veľmi radi, že budeme môcť byť súčasťou jeho vystúpenia práve v mojej rodnej Bratislave,“* hovorí Lukáš Csölley.

Spolu so svetovou elitou bude korčuľovať aj jeden z najväčších talentov slovenského krasokorčuľovania, len 11-ročný Lukáš Václavík. Na ľade ho tak môžete vidieť s olympijskými víťazmi, majstrami sveta či samotným Alexejom Jagudinom.

Synchronizované korčuľovanie

Na Zimnom štadióne Ondreja Nepelu v Bratislave sa divákom predstaví aj historicky najúspešnejší český tím v synchronizovanom korčuľovaní – Olympia. Desaťnásobné majsterky Českej republiky sa môžu pochváliť každoročnou účasťou na majstrovstvách sveta. Keďže Bratislava synchronizované korčuľovanie na svetovej úrovni doteraz nezažila, divákov čaká nezabudnuteľný zážitok.

(jt)

foto: archív

Čapkovičovci mali 70 rokov

Bývalí úspešní a skvelí československí futbaloví reprezentanti, bratia Ján a Jozef Čapkovičovci, sa 11. januára dožili krásnych 70 rokov. Obaja svojho času patrili medzi stálice československej reprezentácie a ich najväčším klubovým úspechom v kariére je triumf so Slovanom Bratislava vo finále Pohára víťazov pohárov vo švajčiarskom Bazileji v roku 1969 proti slávnemu FC Barcelona (3:2).

Petržalskí rodáci, odchovanci Červenej hviezdy Bratislava, sú jedinými dvojčatami, ktoré si zahrali najvyššiu československú futbalovú súťaž. Svoju kariéru začali na známom petržalskom ihrisku v drese ČH, odkiaľ ako deväťnásťroční prestúpili do Slovana. *„V ČH sme sa veľa naučili. Otec a dedo mali slovanistické korene. Bývali sme v starej Petržalke na Wolkrovej ulici a na štadión ČH nám stačilo z domu iba prebehnúť. Otec zašiel za Arnoštom Hložekom a povedal mu: mám dvoch malých krpcov, no strašne radi hrajú futbal. On odvetil: tak ich doneste,“* loví vo svojich spomienkach Jozef Čapkovič, ktorý aj býva v Petržalke. *„Na detstvo v Petržalke nikdy nezabudnem, bolo krásne, okrem futbalu sme chodili na ryby na starú šutrovku. Máme množstvo zážitkov, mali sme vynikajúcich trénerov, Arnošt Hložek sa stal pre nás druhým otcom,“* pripomína Ján Čapkovič.

Jozef Čapkovič sa narodil 11. januára 1948 v Bratislave. So Slovanom Bratislava sa v roku 1969 tešil zo zisku PVP, o sedem rokov neskôr sa s Československom stal majstrom Európy. V lige nastúpil na 268 zápasov, v ktorých zaknihoval 25 gólov, reprezentoval 16 krát. Je jediným československým futbalistom, ktorý vyhral majstrovstvá Európy aj slávnu kontinentálnu klubovú trofej. A takisto je členom Siene slávy slovenského futbalu. So Slovanom získal tri majstrovské tituly, dve víťazstvá v Čs. Pohári a štyri v Slovenskom pohári. Jeho brat Ján, o pol hodiny mladší, bol rovnako pri pohárovom triumfe „belasých“ v roku 1969, jeho gól na 3:1 proti FC Barcelona sa dokonca ukázal ako víťazný. Hral aj na MS 1970 v Mexiku, v najcennejšom drese odohral spolu 20 zápasov, v ktorých zaznamenal šesť presných zásahov. S bratom si však v národnom tíme spoločne v jednom zápase nikdy nezahral. V lige nastrieľal v 286 stretnutiach rovnú stovku gólov. Je teda členom Klubu ligových kanonierov a v sezóne 1971/1972 sa s 19 gólmi stal kráľom strelcov československej ligy. So Slovanom bol trikrát majstrom ČSSR, dvakrát s ním vyhral Čs. Pohár a štyrikrát Slovenský pohár

(mv)

foto: Milina Strihovská

Varga a Beňuš s ďalšími oceneniami

V závere minulého roka boli ocenení dvaja úspešní petržalskí športovci, najlepší slovenský triatlonista Richard Varga a strieborný medailista z letnej olympiády v Riu 2016, vodný slalomár Matej Beňuš.

Varga sa medzi mužmi stal deviaty raz v rade Triatlonistom roka a v ankete o najúspešnejšieho športovca a športového kolektívu Bratislavy a Bratislavského kraja bol tiež ocenený v najlepšej päťke. Mimochodom, v top 5 sa umiestnil v rokoch 2012, 2013, 2016, 2017 a v roku 2015 sa stal absolútnym víťazom tejto ankety. A v ankete Športovec roka 2017 skončil na 18. mieste. *„Zo sezóny 2017 by som vyzdvihol štyri výsledky, ktoré ma najviac potešili. Už na začiatku roka som obsadil 4. miesto v novej sérii pretekov Super League v Austrálii, potom ma veľmi potešilo víťazstvo na ME v akvatlone, ktoré boli u nás doma, v Petržalke. Nestáva sa totiž v našom sporte často, že môžem súťažiť sto metrov od miesta, kde som vyrástol. Tretím veľkým podujatím, z ktorého som mal radosť, boli o týždeň na to preteky Challenger v Šamoríne - obsadil som 11. priečku. Toto všetko vyústilo do pekného umiestnenia v rebríčku hodnotenia série pretekov majstrovstiev sveta,“* priblížil úspešnú sezónu 28-ročný Petržalčan Richard Varga. Dvojnásobný olympionik v triatlone pri bilancovaní svojej sezóny zdôraznil, že všetky tieto úspechy dosiahol vďaka podpore ľudí, ktorých má okolo seba. Jeho výnimočné výsledky sú dôkazom toho, že kompetentní okolo neho si svoju prácu robia veľmi dobre. Svedčia o tom aj slová vďaky, ktoré adresoval svojim pomocníkom. *„Som veľmi rád, že takí športovci ako Pavel Šimko, Martin Urbanovský a môj brat Michal, ktorí ma pritiahli k tomuto športu, mi naďalej utvárajú podmienky, fandia mi a podporujú ma. Bez ich pomoci a pomoci ľudí z ŠCP by som nebol tam, kde som. Za to sa im chcem poďakovať,“* zdôraznil Varga.

Beňuš obsadil v anke-te Športovec roka 14. miesto a medzi kolektívmi hliadka mužov 3xC1 vo vodnom slalome v zložení Alexander Slafkovský, Michal Martikán a Matej Beňuš skončila na 3. mieste. Beňuš sa tiež zaradil medzi najúspešnejších športovcov v poolympijskej sezóne ŠCP Bratislava so sídlom v Petržalke na Romanovej ulici. V centre ŠCP jemu a ďalším športovcom ďakovné listy odovzdal minister vnútra Robert Kaliňák a riaditeľ strediska Juraj Minčík. Strieborný medailista z OH 2016 v Riu de Janeiro a viacnásobný majster sveta a Európy v disciplíne C1 Matej Beňuš absolvuje v príprave na nadchádzajúcu sezónu takmer dvojmesačný tréningový kemp v austrálskom Sydney. *„Uplynulá sezóna bola prvá poolympijská. Čakal som trochu úpadok formy, ale ten neprišiel. Z piatich štartov vo Svetovom pohári som napokon získal tri medaily, aj keď som mal na viac. Do Sydney odlietame 24. januára, zotrvám tam do 21. marca, čiže takmer dva mesiace. Sú tam osvedčené a vynikajúce tréningové podmienky. Po návrate domov budem absolvovať niekoľko medzinárodných renkingových pretekov. Prvý vrchol sezóny sa začne v máji doma na nominačných pretekoch, koncom mesiaca nás čakajú ME v Prahe. Absolvujem tiež seriál pretekov Svetového pohára a v septembri sa vrátim do Ria de Janeira, kde sa uskutočnia na olympijskom kanáli majstrovstvá sveta,“* povedal Beňuš o svojom programe v tejto sezóne a ešte dodal: *„Na pretekoch Australian Open budem obhajovať minuloročné 2. miesto. Som rád, že v rámci zimného sústredenia môžem absolvovať aj tieto kvalitné medzinárodné preteky. Aspoň si hneď na mieste v silnej medzinárodnej konkurencii otestujem športovú formu, na ktorej budem na sústredení pracovať. V tomto období sa v Austrálii pripravuje celá svetová špička v našom športe. Konfrontácia na takejto vysokej úrovni hneď na úvod sezóny je vždy užitočnou skúsenosťou,“* zdôraznil 30-ročný Petržalčan.

(mv)

foto: Milina Strihovská

Karpov
na ZŠ Černyševského

Bývalý majster sveta v šachu Anatolij Karpov v spolupráci so Slovenským šachovým zväzom (SŠZ) prijal pozvanie predsedu Národnej rady Slovenskej republiky Andreja Danka na 1. ročník Vianočného šachového turnaja predsedu NR SR. Turnaj otvorili 19. decembra v historickej budove NR SR na Župnom námestí, okrem toho sa hral aj na Bratislavskom hrade. Anatolij Karpov tesne pred Vianocami zavítal na pôdu Základnej školy na Černyševského ulici. V sprievode ministerky školstva prišiel medzi mladých šachistov ŠK Slovan Bratislava, ktorí sídlia v priestoroch školy. Návštevu otvoril kultúrny program s vianočnou tematikou v podaní žiakov školy, po ktorom nasledovalo stretnutie s členmi šachového klubu. Tí v poradí 12. šachového majstra sveta zahrnuli otázkami týkajúcimi sa jeho významných zápasov, ale aj stratégie či jeho šachových začiatkov. Anatolij Karpov okrem toho dal mladým šachistom aj viacero rád. „Dôležité je sústrediť sa na samotný zápas a nenechať si narušiť koncentráciu vonkajšími vplyvmi. Tiež považujem za užitočnejšie venovať väčšiu pozornosť tréningu ukončovania hry než jej otváraniu. Ak pri otvorení aj urobíte nejaké chybičky, dajú sa napraviť dobrým ukončením,“ pripomenul šachový veľmajster.

(mv)

Kluby ZDRAVIA v PETRŽALKE aj v roku 2018

POZÝVAME Vás na prednášky, besedy, príjemné stretnutia s ochutnávkou zdravého jedla.
Vždy o 18:00 hod. / Vstup VOĽNÝ!

29.1. AKO STRAVOVAŤ DETI S ALERGIOU NA MLIEKO
MUDr. Jana Nosková
26.2. SUPERPOTRAVINY (ľan, chia semená, jačmeň, chlorella)
RNDr. Ľubka Ludhová
19.3. NOVÝ ZAČIATOK V KOCKE
Oľga Pazerini, popredná slovenská výtvarníčka a karikaturistka
16.4. ČAS PRE RODINU A JEHO VÝZNAM PRE NÁŠ ŽIVOT
Bc. Marek Riečan
14.5. SPÁNOK – BRZDA ALEBO PLYN ŽIVOTA?
Jaromír Novota, lektor OZ Život a zdravie
11.6. OTESTUJTE SI SVOJE ZDRAVIE
praktické testy a merania
Jaromír Novota, lektor OZ Život a zdravie

bratislava.dotknisaneba.sk • www.zivotazdravie.sk
KDE: Wolkrova 4, Bratislava – Petržalka
(v zasadačke na prízemí) MHD: (linka 83,84,88,92,99,192) zast. Hálova
Kontakt: Mgr. Juraj Turóci, tel.: 0948 526 722
DOTKNI SA NEBA
Život a zdravie

FOTOGRAFOVANIE
fotoateliér v Bratislave • svadby - deti - oslavy
0905 623 012 • fotograf-svadba.sk

Viac pozornosti stolnotenisovým talentom

Petržalčan Zdenko Kríž, generálny sekretár Konfederácie športových zväzov a viceprezident Slovenského olympijského výboru (SOV), je najdlhšie úradujúcim predsedom spomedzi všetkých 222 členských federácií ITTF. Je už 34 rokov na čele československého, resp. slovenského stolného tenisu, 17 rokov je členom Rady riaditeľov ITTF a 19 rokov predsedom veteránskej komisie Európskej stolnotenisovej únie (ETTU). Pričinil sa o organizáciu mnohých svetových a európskych stolnotenisových podujatí. V marci 2016 počas 53. MS v stolnom tenise v Kuala Lumpure mu prezident ITTF Thomas Weikert odovzdal najvyššie stolnotenisové vyznamenanie a to Award of Merit ITTF za celoživotný prínos pre tento šport.

Koľko rokov bývate v Petržalke, čo sa vám na nej páči a čo treba zlepšiť?

V Petržalke bývam 34 rokov, a tak sa už považujem za takého staršieho obyvateľa tejto najväčšej mestskej časti na Slovensku. Na sídlisko Lúky som sa nasťahoval v čase jeho dokončievania a pamätám si na časy, keď tam neboli poriadne cesty a s kočíkom sme sa brodili v blate. Súčasnosť je však oveľa lepšia, táto štvrť Bratislavy občanom ponúka kvalitné služby na dobrý život. Veľkým problémom je však doprava, hlavne v rannej a poobedňajšej špičke. Preto je veľká škoda, že pôvodná myšlienka potiahnuť električku až na koniec Petržalky na Janíkov Dvor sa ešte nepodarila realizovať. Poteší aspoň to, že už prešla cez Dunaj, čo je tiež dosť veľká pomoc pre obyvateľov.

Čomu vďačíte za takú dlhovekosť vo vedúcich funkciách?

Je to záležitosť niekoľkých faktorov. Jeden z najdôležitejších je, že celých 34 rokov funkciu predsedu SSTZ robím zadarmo. Naopak, vzhľadom na to, že som vo viacerých funkciách v európskej a svetovej federácie stolného tenisu, tak ušetrím nášmu zväzu ďalšie peniaze, lebo pobyty na ME a MS mi platia tieto federácie. Ak by som nebol jej členom, tak by mi SSTZ musel zaplatiť účasti na týchto podujatiach. Myslím si, že stolný tenis je už šport, ktorý si zaslúži pozornosť, a preto sa mu snažím odovzdať všetky sily a schopnosti. Takisto musím povedať, že za roky môjho šéfovania som mal vo výkonných výboroch a predsedníctvach vyše sto ďalších spolupracovníkov. Vytvorili sme veľmi dobrý tím a k tejto dlhovekosti mi pomáha aj funkcia generálneho sekretára Konfederácie športových zväzov, lebo si myslím, že dobre ovládam športovú diplomaciu a športové zákony. Takže aj to prispelo k tomu, že som na čele SSTZ tak veľa rokov. Samozrejme, stolný tenis mám dokonale zmapovaný na celom Slovensku. Máme vyše 700 klubov, takže aj osobný kontakt zohráva veľkú úlohu. Pravda, rozhodujúce sú voľby predsedu a v nich som bol vždy úspešný.

V Petržalke je veľa mládeže, akú základňu má stolný tenis v tejto najväčšej mestskej časti na Slovensku?

Žiaľ, Petržalka nemá nejaké špecializované podmienky na stolný tenis. Samozrejme, v školách sa hrá, ale chceli by sme, aby k tej infraštruktúre dostali možnosť aj špecializované stolnotenisové haly. Pravda, je to zložité, lebo v súčasnosti sa stavajú hlavne futbalové a hokejové štadióny. Keď je dobrá vôľa, na hranie stolného tenisu stačia aj telocvične, lebo nie je náročný na veľké priestory. Osobne pociťujem, že v Petržalke máme veľké rezervy, lebo som presvedčený, že je tu dosť stolnotenisových talentov, ktoré by sme mohli využiť. Bratislavský mestský stolnotenisový zväz sa opiera o tie staré tradičné bašty, preto musí aj Petržalke venovať väčšiu pozornosť.

Už roky sa o tom hovorí, že Petržalka potrebuje špecializovanú športovú halu pre viaceré športy. Dočkáme sa jej niekedy?

Petržalka by si zaslúžila takú halu, kde by mohli dostať šancu všetky takzvané inddorové športy a bola by taká multifunkčná, že by sa dala využiť aj na kultúru. Takže by si na seba vedela zarobiť a pritom by nemusela byť drahá pre športovanie mládeže. Prvotná investícia je vždy potrebná a to sa veľmi súkromníkom neoplatí, preto by v tejto otázke mal pomôcť štát. V predvolebných programoch županov sa objavili veľké sľuby, super myšlienku predstavuje vybudovanie Parku športu v Petržalke, tak som zvedavý, či sa niečo zmení a podarí aj niečo realizovať.

Stále si myslíte, že v Zákone o športe aj po novelizácii váš zväz cíti väčšie administratívne zaťaženie, zviazané ruky na skutočnú prácu?

Zákon o športe je kontroverzný, hoci uznávam, že po dlhých rokoch priniesol viac peňazí do športu. Náš zväz na rok 2017 dostal 603-tisíc eur. To je pozitívne, ale na druhej strane priniesol obrovskú administratívnu záťaž. Najmä menšie zväzy, ktoré dostali navyše peniaze, ich musia minúť na to, aby naplnili literu zákona. Zákon o športe je veľmi reštrikčný, jedna malá chyba alebo zmeškanie odovzdania podkladov o jeden deň znamená stratu celého ročného rozpočtu. Napríklad vlani horolezcom zobrali celý rozpočet, lebo týždeň meškali s podkladmi, keďže boli v tom čase niekde v Južnej Amerike. Nárast pre niektoré zväzy vyzerá veľmi dobre, lebo dostali milióny eur (futbal, hokej, tenis). Ďalšie zväzy zaznamenali nárast v desaťtisícoch a iné v niekoľkých tisícoch eur, ale povinnosti stúpli všetkým. Nám napríklad výrazne, najmä v súvislosti s informačným systémom o všetkých športovcoch, ktorých máme okolo desaťtisíc. Takže o každom nájsť 26 údajov a dať do systému si vyžaduje veľa času. Takisto sa musia zverejňovať všetky finančné operácie na internete a znova je to administratívne náročné. Museli sme rozšíriť sekretariát a zrejme ho posilníme o ďalších pracovníkov, lebo pri súčasnom počte sa to dá len ťažko zvládnuť. Tento problém však majú všetky zväzy. Pravda, rozdiel je v tom, či máme rozpočet niekoľko miliónov, alebo 600-tisíc eur na celý rok. Pre rok 2018 by sme mali vedieť rozpočet niekedy v januári. Doteraz ministerstvo školstva ešte neoznámilo, koľko financií dostanú zväzy. Sme však optimisti, veríme, že to bude viac peňazí.

Milan Valko

foto: Milina Strihovská